

Nerodnina Neta: —
 Celo leto . . . K 10—
 Pol leta . . . 5—
 Četrt leta . . . 250
 Mesečno . . . 1—
Članaj Avstrije: —
 Celo leto . . . 15—
Posamezne številke
 — 10 vinarjev. —

STRAŽA

Inserati ali oznanila
 se računajo po 12 vinarjev,
 od 6 redne petičvrste: pri
 večkratnih oznanilih velja
 — popust. —
 „Straža“ izhaja v posre-
 deljek in petek popoldne.
 Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo in upravitelstvo: Maribor
 Novoška ulica 5. — Telefon št. 113.

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Z uredništvom se more govoriti
 vsak dan od 11.—12. ure popoldne.

Bolgarsko-srbska vojska.

Bolgari so vpadli v Srbijo v smeri proti Knjaževcu. — Srbi so vpadli v Bolgarijo v smeri proti Kjustendilu. — Bolgarski car izdal manifest na bolgarski narod. — Izkrcevanje čet v Solunu se nadaljuje. — Prodiranje v Srbijo napreduje. — Predutrdbe pri Požarevcu zavzete. Italijani in Rusi napadajo.

Na Balkanu.

Bolgarija je dne 12. oktobra napovedala Srbiji vojsko in njene čete so začele korakati v Srbijo. Kako bo Srbija sama zdržala napad od severa, zahoda in izhoda, je nerazumljivo. O četah, ki so že izkrepane v Solunu in ki se še nameravajo izkreati, vlada nekakaj tajnost. Ni zanesljivega poročila, koliko čet je izkrepanih, kje se nahajajo, ali se še nadalje izkreavajo in ali Grška mirno pripušča izkreavanje. Zelo verjetno je, da se bo Srbija udala, ako ne bo nobene pomoči. Dosedaj še gotovo pričakuje pomoči, ker se ustavlja. Toda ali bo Srbija s tem, da se uda, rešila svojo državno samostojnost, je veliko vprašanje. Po našem mnenju so kocke, ki imajo odločevati o srbski državni samostojnosti, že padle in odločile. Dediči bodo: Avstrija, Bolgarija in ako gre z nami, tudi Grčija. Srbija živi kot samostojna država svoje zadnje dni, in kralj Peter beži iz Niša, da se ustavi nazadnje v galeriji deposediranih evropskih potentatov. S krvjo je prišel kralj Peter v Srbijo, s krvjo zopet odhaja . . .

Ententa je prej, posebno odkar je prišel Venizelos nazaj, računila z vso gotovostjo, da bo Grčija z orožjem branila Srbijo, ako jo napade Bolgarija. Toda računi Grčije z Italijo radi Albanije niso bili pravočasno poravnani in kralj Konstantin ni hotel zastonj iti v vojsko. Odpustil je Venizelosa in zdaj čaka, kako se bodo reči razvijale dalje. In reči se razvijajo tako, da se Grčija ne bo tako kmalu odločila za vojsko ob strani entente. Ententa sicer ne pusti Italije na Balkan, da ne razburi Grške, toda Grčijo hoče zadovoljiti samo z obljubami glede Albanije. A glede obljub pa je sedaj naša skupina lahko bolj darežljiva in naša darežljivost ni problematična. Albanija v posesti Grčije Avstrije ne bo vznemirjala, del Srbije Avstrija lahko odstopi Grčiji, ker sama ne mara cele Srbije. Tako je stališče entente v Atenah vedno slabše, posebno odkar prodiramo v Srbijo in odkar se zdi, da se je ententa z izkrcevanjem v Solunu osmešila pred celim svetom. Da bi šla Grčija z oro-

jem ob naši strani, ne verjamemo, razven ako bi ententa pustila italijanske čete na Balkan.

Bolgarija je v Atenah večkrat dala zagotovilo, da Grčije ne namerava napasti. Prepričani smo, da je to zagotovilo odkritosrčno. Venizelos mu sicer ne verjame, pač pa kralj, in to je sedaj vse, odkar je Venizelos padel. Gotovo tudi Avstrija zastopa v Sofiji mnenje, da Bolgarija ne sme napasti Grčije. Bolgarija si sicer želi tudi del grške Macedonije, osobito Kavalo z zaledjem, toda o tem se da mirnim potom govoriti z Grčijo, posebno ko bosta Avstrija in Nemčija kot zmagovalki na Balkanu lahko ponudili srbske in albanske okraje Grčiji v zameno. Tudi solunsko vprašanje se bo dalo mirno in sporazumno urediti med Avstrijo, Bolgarijo in Grčijo.

Stališče Rumunije po zadnjih dogodkih na Balkanu ni postalo ravno sijajno. Za Rumunijo ne velja več vprašanje, ali ogrske ali Besarabske Rumune — ampak na kateri strani hoče biti v mirnih časih, ali ob strani četverozveze Avstrije, Nemčije, Bolgarije, Turčije, ali ob strani četverosporazuma Rusije, Anglije, Francije in Italije. Gospodarski oziri jo silijo ob našo stran. Kolebanje Rumunije je minilo in zdaj se mora požuriti, da ne izide vsaj oslABLJENA iz svetovne vojske.

Kakor hitro se odpre Avstriji in Nemčiji pot skozi Srbijo in Bolgarijo, se spremeni takoj naš vojni in svetovnopolični položaj. Grožnja z ruskim reservoirjem moštva ne bo več izdala, kajti nam se odpre nov reservoir iz Bolgarije in Turčije. Bolgarov in Turkov seveda ne bomo vozili na Rusko-Poljsko in Francosko, pač pa bomo ustvarili ententi novo bojišče tam, kjer bomo hoteli. Že sedaj je velik poraz za entento, da smo ji ustvarili novo bojišče na Balkanu. Drugi poraz bi bil, ako jo odženemo od Dardanel. Tretji poraz, ako ji zapremo Sueški prekop. — Dolgo se v sedanji svetovni vojski ni moglo razbrati, kako bi se dalo Angleško prijeti, da se prisili k miru. Sedaj se nam odpirajo novi razgledi v Egiptu in Indiji. V vojnem oziru je treba tudi pomniti, da nam

pot v Carigrad odpira tudi pot do bakra, bombaža in žita. Torej grožnja z izstradanjem odpada.

Diplomatični poraz entente na Balkanu in zadrega zaradi balkanske vojne sta tako velika, da sta lahko vzroka velikih dogodkov. Francoski zunanji minister Delcasse je že padel. Kamen se je začel vrteti. Ako naraste v lavino, lahko nam odnese vojsko in prinese mir.

Bolgarska vojna napoved.

Bolgarija je dne 12. oktobra ob 11 uri po noči napovedala Srbiji vojno. Vojno napoved je utemeljila s tem, da Srbija ni hotela niti istega dela Macedonije odstopiti, ki ga je Bolgariji obljubil četverosporazum.

Bolgarija začne vojsko.

Bolgarija je z dvema divizijama upadla v Srbijo v smeri proti Knjaževcu čez selo Kadibogaz, južnozabodno od Vidina

Dalekosežni cilji.

Londonški „Daily Mail“ piše:

Odločitev Bolgarije in upad v Srbijo je angleško javnost tako razburila, kakor še nikdar poprej, odkar traja vojna. Narodu se odpirajo oči, se celo cenzor ne more tega zabraniti. Roparsko zasedenje Belgije, obstreljevanje angleške morske obali po nemških zrakoplovih, ruski porazi, neuspeh francoskega prodiranja ter neuspehi ob Dardanelah, vse to se je dostojno prikrilo in molče vzelo na znanje. Toda ko se je izrekla Bolgarija zoper četverosporazum, ko se Grčija brani udariti, ko so prekoračile avstrijske in nemške čete Donavo in začele prodirati proti izhodu, je angleški narod hipoma spoznal, da ne biva samo na otokih, marveč, da se nahaja tik pred skrajno resnimi dogodki. Misel, da so angleški otoki varni — pred sovražnim upadom, ne tolaži več tako, kakor

LISTEK.

Knjige Družbe sv. Mohorja.

Kljub vojske so tudi letos prišle k nam v dose-danjem številu. Prišlo jih je šest. Tudi obseg in oblika kakor prejšnja leta. Dobro, da se ni število skrcnilo in obseg ni zmanjšal, kajti ljudstvo doma in v strelskih jarkih si želi novega čtiva. Lani je bilo pa drugače, nekaka nervoziteta je trepetala med nami in vse je segalo samo po dnevnih novicah. Sedaj so se naši živci že utrdili, razum zopet hladno misli ter želi tudi druge, ne samo časnikarske hrane.

Prišlo jih je šest. Začnimo pri največjem po obliki, pri Koledarju. V njem že najdemo spis o svetovni vojski. Spisal ljubljanski profesor dr. Šarabon. Slike bodo posebno vplekle, in želeli bi, da bi jih bilo več. Seveda morajo biti zanesljive, kar se pri Iovskem nadškofu dr. Szeptyckiju ne more trditi — kajti slika je ali iz mladeniških let, ko še grof ni bil nadškof, ali pa ga je Koledar sam obril. Pogrešamo tudi sliko generala Borooviča, pod katerim so se borili naši slovenski fantje že v Karpatih in se borijo sedaj na jugu. Dr. Ivan Pregelj pripoveduje šaljivo povest „Novi zvonovi.“ Dobrodošla bodo izvajanja deželno sodnega svetnika Franca Regally o novih zakonitih določbah zasebnega prava. Koledar bi moral

prinašati vsako leto izvleček novih postav, cesar seveda ne morejo vsega spisati odborniki in tajniki, toda tudi drugi pisatelji so dobili za nagrado.

V Slovenskih Večernicah pripoveduje Stanko Bor „Zgodbo o povišanju“, F. S. Finžgar gospodarsko zgodbo „Konjička bom kupil“, P. Perko „Na Vrhovih“, Ivo Trošt „Pod Robom“, dr. I. Česnik samostansko zgodbo „Pater Gervazij.“ Torej kar tri „zgodbe“ v eni knjigi. V Večernicah so zapeli trije pesniki: Josip Lavrenčič, J. Lavrič in Franc Bevk.

Priljubljeni pisatelj dr. Fr. Detela je spisal povest „Trojka“, ki je izšla kot samostojna knjiga. Ilustriral je knjigo Iv. Vavpotič z inicijalami in vignetami.

„Mesije“ je izšel drugi in zadnji zvezek. Te knjige prvi del se je lani med vsemi družbinimi knjigami najraje čital. Pisatelj ima krasen, priprost jezik, nevsiljiv način poučevanja in kar je največ vredno, iz vsega diha blago, plemenito in globoko pobožno mišljenje pisateljevo, ki te koj pridobi, da v neki omamljenosti čitaš dalje in dalje.

Letošnji molitvenik je „Presveta Evharistija.“ „Sestavil“ (!) ga je dr. G. R. (ožman.) Navadno je izmed Mohorjevih knjig najslabše sestavljena knjiga molitvenik. Mnogim se vidi, da niso sestavljali toliko za slovensko ljudstvo, kakor za „nagrado.“ Upamo, da je letos drugače. Sodbe si ne pri-

sojamo, ker smo molitvenik šele površno pregledali. Molitvenik bi naj bil v spomin na XXIII. mednarodni evharistični kongres na Dunaju l. 1912.

Zgodovina pešpolka št. 17 bo bolj zanimala kranjske Slovence nego druge. Toda s tem nočemo reči, da je knjiga neprimerna kot družbin dar, nasprotno, tudi take knjige se morajo izdajati, omne tulit punctum. Vse ni za vse, a vsi morajo nekaj dobiti. Letos so dobili Kranjci celo knjigo in mi jim čestitamo ter se veselimo ž njimi. Knjigo krasijo nekoliko slik, a po našem mnenju še vse premalo — le veliko slik v družbine knjige!

Nazadnje imenujemo dr. Grudnovo „Zgodovina slovenskega naroda“, toda sicer to ni zadnja knjiga, čeprav odkrito rečemo, da bi si mi želeli za široke ljudske mase drugače pisano zgodovino slovenskega naroda, namreč več navduševalnega narodnega ognja, več opazovanja z narodnostnega stališča, krepkejšo podčrtavanje narodnostnega momenta. Toda vemo, da mi gledamo vse skozi politična očala, za to se s ponižnostjo, ki je vsem politikom običajna, udajamo modrim ukrepom slovstvenih nad-sodnikov v družbinem odboru. Pomisliti je tudi treba, da ima vsak učenjak svoj način proučevanja, in dr. Gruden je krepka in recimo izrečno simpatična individualiteta v skupini naših pisateljev strokovnjakov. Dr. Gruden ne prepisuje, ampak preiskuje ter si ustvarja lastno sodbo, kar dela dr. Grudnove spise

poprej. Novo gibanje je vsebovalo močne začetke mogočnega sunka proti angleški državi. Dvoje odkritij vznemirja angleško državo: prvič, čeprav je ustavljeno prodiranje avstrijsko-nemških čet v Rusijo in napreduje brez dvoma francoska ofenziva, sta vendar Avstrija in Nemčija dovolj močni, zamahniti za nov udarec v popolnoma novi smeri. Drugič, da je Bolgarija, ki očitno veruje v zmago Avstrije in Nemčije, postopala temu primerno. Pomagati Srbiji v nezadostni meri, bi se reklo, ji nič pomagati. Nov boj na Balkanu je podvzetje tako velikanske važnosti, da ni v nobenem primeru z dardanelskim, ki se bo zdelo v kratkem kot malenkostno. Mi moramo iti na Balkan, ako smo prepričani, če moremo, združeni s Srbijo, omajati upad Avstrije in Nemčije na izhodu, sicer pa ne. Uničenje Srbije bi utegnulo v kratkem končati boj za Dardanele, ki je itak brez uspeha, — kajti Turčija bo pričela boj ob Dardanelah v veliki meri, kakor hitro pride v Carigrad dovolj municije. Če bi se Avstriji in Nemčiji odprla pot do Carigrada, bi bili obe državi preskrbljeni ne samo z žitom in bombažem, ampak tudi z bakrom iz Afghane ter iz rudnika v bližini Diarbekirja. Čete Avstrije in Nemčije bi napadle Egipt, zanetile požar na srednjem izhodu in ta požar bi zanetil tudi Indijo.

Angleži se bojijo za Egipt.

Iz Haaga se poroča: Angleški poljedelski minister Melburn je imel v Novem Jorku govor, v katerem je izjavil, da poskušajo Nemci sedaj zadati Angliji smrtni sunek v Egiptu, slično kakor Napoleon Bonaparte v 18. stoletju. Anglija se nahaja pred težko krizo, ki bo zahtevala od naroda največjih naporov. Angleški narod se naj varuje varanja samega sebe, zlasti precejevanja samega sebe. Cenzor je zelo važna oseba, toda biti mora edini namen njegovega delovanja zabraniti, da sovražnik ne dobi informacij, ki bi mu koristile. Če pa črta cenzor iz poročil stavke, v katerih se opisuje vstrajnost in hrabrost Nemcev, je to zločinska neumnost.

Četverosporazum izgubil igro na Balkanu.

Londonški list „Times“ je prejel od svojega vojaškega dopisnika sledeče: Avstrija in Nemčija sta dosegli na Balkanu političen in vojaški uspeh, katerega ne smemo zmanjšati ali celo utajiti. Srbija bi bila sama odbila upad Nemcev in Avstrijev, toda ker se je vsled bolgarske armade zvišalo število njenih sovražnic, se nahaja v skrajni nevarnosti, ker prihaja ta nevarnost iz pogubonosne smeri. Odpošiljanje manjših četverosporazumovih čet preko Soluna v Srbijo nima nobene vojaške vrednosti in se sme k večjemu smatrati kakor povračilo častnega dolga, kot nekaka četverosporazumova dolžnost za junaško vstrajanje Srbije. Tako podvzetje bi bilo v vojaškem oziru le tedaj opravičeno, če bi tvorile take četverosporazumove čete prednjo stražo kake velike armade, ali pa, če bi posegle v boj grške in rumunske čete. Pošiljanje maloštevilne čete po enofirni železniški progi, katero lahko razderejo in uničijo bolgarski četaši, skozi deželo, ki ima slabe ceste in ne varne zveze, skozi deželo, katere se še ni odločila, bi pomenilo dejanje, v katerem je podrejena strategija politiki. Napad na Balkanu nas je našel nepripravljene, kako se izogniti nevarnosti, ki nam je grozila že več mesecev. Nikakor ni ugotovljeno, ali smo postopali previdno in pametno, recimo da bi imeli tudi dovolj čet pripravljenih, da smo začeli veliko balkansko vojsko, ker sta nas tje kaj poklicali Avstrija in Nemčija. Napad vojnega brodogojna na Dardanele je bil pravcat vojni riziko, toda vsako drugo vojno podvzetje v izhodnem Sredozemskem morju, izvzemši dejanska obramba Egipta, je zelo pomisleka vredno, ker so naša vojaška sredstva omejena in ker ne smemo naših čet, kakor se je dosedaj dogajalo, razcepljati.

ravno tako zanimive. Ne sme se tudi reči, da bi ne bila knjiga pisana v narodnem duhu, nikakor ne, pri dr. Grudnu je vse tako korektno, preudarjeno in trezno . . . kakor pri diplomatih.

Letos nam pripoveduje dr. Gruden o razširjanju luteranstva v posameznih slovenskih pokrajinah, o pojavih luteranstva v Primorju, o velikem slovensko-hrvatskem kmečkem uporu, o bojih v Hrvatski krajini, o bitki pri Budačkihih in pri Sisku ter o protireformaciji. Velikokrat, kadar vzamemo popotno palico in gremo po deželi, vidimo, kako ležijo naši pastirčki na trebuhu, bincajo z nogami v zrak, si upirajo obe roki v glavo, pred njimi pa leži dr. Grudnova „Zgodovina slovenskega naroda.“ Dr. Gruden je lahko ponosen, da ima tudi take čitatelje. Letos bodo tudi zelo ugajale stare slike naših krajev Račgona, Ljutomer, Ormož, Slovenjgradec itd. ter slike v zgodovini znanih mož.

Naše prepričanje je, da bodo člani z letošnjimi knjigami zelo zadovoljni. Že pri razdelitvi knjig agitiramo za drugo leto, za katero se nam razven Kolarja, Zgodovine obeta: Podobe iz narave, spisal prof. Franc Pengov, Svetloba in senca, povest, spisal dr. Fr. Detela in molitvenik sv. Alfonza Ligvori „Večne resnice.“

Četvero sporazum ni dosegel svojega smotra.

Iz Kodanja se poroča: Bivši angleški generalni upravitelj Južne Afrike, lord Milner, izraža v „Daily News“ svoje naziranje o vojnem položaju sledeče:

Angleško vojno brodogojno ni moglo obvarovati Belgije uničenja, Francije ne izgube najbogatejših provinc in tudi Rusije ne izgube Poljske in pokrajin ob Izhodnem morju. Angleško vojno brodogojno tudi ne more izstradati Nemčije, dokler je Nemčija v stanju, zasesti nove pokrajine. Če bi se sedaj posrečilo Nemčiji, si odpreti pot do Carigrada, bi gospodovala nad ozemljem, ki bi se raztezalo od Severnega morja notri do Perzijskega zaliva in Sueškega prekopa in bi se mogla smejeti vsem našim poskusom, jo zadaviti, dočim bi morala Anglija izdatno pomnožiti svoje vojaške posadke v Indiji in Egiptu. Vse to bi se moglo zabraniti le na ta način, če bi bila Nemčija premagana na suhem. V nasprotnem slučaju bi bile Anglija in njene zaveznice v tej vojski premagane. Dosedaj ni so dosegle zaveznice prav nikjer svojega vojnega smotra. Francija in Rusija ne moreta nadalje še pomnoževati svojih armad. Edina država, ki je še v stanju to storiti, je Anglija. Če Anglija ne upelje sedaj splošne vojne dolžnosti, bo izgubil četverosporazum celotno igro in Nemčija bo postala nadvladujoča evropska velesila.

Četverosporazum pride prepozno.

Vojaški sotrudnik piše švicarskemu listu „Bas. Nachrichten“: Izkrčevanje angleško-francoskih čet se je pričelo veliko prepozno, da bi te čete še mogle priti pravočasno na pomoč Srbiji. Še celo, če bi se mogla uporabljati železnica, kar je pa vsled trenutnega zadržanja Grčije negotovo, bi se mogle le prav težko spraviti pravočasno toliko čet na pozorišče, da bi vogle te čete poseči uspešno v bitko.

Utis v Rusiji.

Ko se je vrnil atenski ruski poslanik v Petrograd in informiral Sasonova, je ta sklical v svoje zasebno stanovanje vse ministre na posvetovanje. Sasonov se je izjavil, da pomenijo dogodki na Grškem največji uspeh nemške diplomacije. Nadaljnje izkrčevanje čet v Solunu, odkar je odstopil Venizelos, je pogrešena akcija. Položaj izkrčanih čet je obupen.

Po tem posvetovanju je Sasonov sprejel časnikarje ter jih informiral. Informacija zadržuje občutek, da so ruski porazi na bojišču zakrivili ruske diplomatske poraze na Balkanu. „Novoje Vremja“ polemizira proti ruskim diplomatom na Balkanu: in trdi, da so vedno slabo poučeni in da žanjejo radi tega poraz za porazom.

Ruske čete čez Rumunsko?

Amsterdam, dne 12. oktobra. Pariški „Journ.“ piše o pomenu Rumunske za četverozvezo in namigava, kake načrte ima četverozveza. Pot za ruske pomožne čete bi bila najpripravnejša čez Rumunsko; in četverosporazumu bi zadostovalo, če bi Rumunska dovolila tako prehod, kakor Grčija. Ni vzroka misliti, da bi Rumunska ta predlog slabo vsprejela.

Ruske čete proti Bolgariji.

Bukareški list „Universul“ javlja, da so del ruske pehote in artilerije na besarabski meji pred 3 dnevi poslali proti Odesi, kjer je že pripravljenih obilo parnikov za prevoz čet v Bolgarijo. Tudi iz notranjosti Rusije so došle v Odeso.

Srbija računa na sporazum.

„Kölnische Zeitung“ poroča iz Niša po švicarskih listih: Srbska armada se umika v dobrem redu v notranjo deželo. Upa, da se kmalu združi s prvim oddelkom izkrčevanih čet četverosporazuma.

Srbijo zapuščajo . . .

Prijatelji se spoznajo v nesreči. Tudi Srbija ima sedaj priliko, spoznati svoje prijatelje. „Corriere della Sera“ svetuje vladi, naj se ne vzamejo francosko-angleške čete z Dardanel. Kljub vsem neuspehom vežejo te čete vendar mnogo turškega vojaštva na Galipolj, drugič pa je težko med sovražnim ognjem vkrcovati čete. Največjega pomena bi bilo, da

bivendar tudi Rusija vkorakala v Bolgarijo. Za Balkan ni dovolj 150.000 mož. — Saj tudi železnica Solun—Skoplje ne more zmagati prevoza mnogoštevilnih čet. Srbije ne moremo rešiti, in četudi nam je žrtev težavna, vendar jo moramo prepustiti lastni usodi . . .

Načelnik bolgarskega generalnega štaba.

Sedanji poveljnik 7. Rilo-divizije general Hristov je imenovan načelnikom generalnega štaba ter prideljen vrhovnemu armadnemu poveljniku Jekovu.

Srbske utrdbe proti Bolgariji.

Utrdbe na izhodni meji Srbije bi naj ščitile razvrstitev srbske armade proti Bolgariji. Utrjena je črta: Negotin, Knjaževac, Piro, Požarevac, Niš, Belapalanka. Izmed teh so Negotin, Knjaževac in Požarevac utrjene samo za silo, dočim je Zajčar utrjeno taborišče z mnogimi novimi podzemskimi zgradbami in z nekaterimi starimi utrdbami v krogu 40 km. Piro je tudi trdnjava z mnogimi novimi in starimi utrdbami v krogu 35 km. Najmočnejše utrjen je Niš, kojega trdnjavske zgradbe obsegajo krog 50 km. Za Nišem prideta Piro in Zajčar.

Zmešnjava med Srbi.

Zdi se, tako piše „Berliner Tagblatt“, da je nastala v razvrščevanju srbskih čet velika zmešnjava, ker so se hlastno spremenili vsi prejšnji načrti. Najprej so imeli ob bolgarski meji zbranih sedem divizij, prvič ker niso verjeli, da bi mogli Avstrija in Nemčija vsled ofenzive na zapadu utrpiti toliko čet, drugič ker so mislili, da bo četverosporazum — Bolgarijo presenetil, napadel ali pregovoril. Šele proti 30. sept., ko so spoznali, da se nahajajo ob Donavi, Savi in Drini mnogoštevilne sovražne čete, so začeli prevažati čete z bolgarske meje ter jih razpostavljati ob Donavi, ne da bi mogli svoje vrste dobro urediti. Tudi iz Albanije so odpoklicali Srbi svoje čete. Izpraznili so Sijak, Krojo in Kavaljo. V Nišu vlada velikanska zmešnjava in največje presenečenje, ker uvidijo, da prihajajo francosko-angleške čete prepozno, kajti šele proti koncu oktobra bi lahko posegle vmes.

Bolgari zaplenili na Donavi ruske municijske ladje.

Galac, dne 9. oktobra. Bolgari so zaplenili na Donavi ruske municijske ladje. Ruski parnik „Belgrad“, ki je vlekel pet z municijo naloženih čolnov, ki so bili na potu v Srbijo, je bil pri Lom Palanki zaplenjen. Ti čolni so bili zaplenjeni od dveh oboroženih bolgarskih ladij „Boris“ in „Zora.“ Na obeh ladjah se je vila bolgarska vojna zastava.

Ruske ladje „Sv. Jurij“, „Romanija“ in „Nikolas“ z osmimi čolni so zbežali v luko Corabia, ravno tako je tudi zbežal „Turgenjev“ in „Srbija“ s šestimi čolni.

Srbi se nameravajo umikati dalje.

„Berliner Tageblatt“ poroča iz Pariza: Računati se mora, da se bodo umikali Srbi dalje. Srbi so artilerijsko slabi in niso mogli držati črte ob Donavi. V Parizu sodijo popolnoma jasno o položaju. Londonška poročila iz Niša poročajo o težkočah avstro-nemškega vkorakanja in slave junaštvo napadalcev ter govore le o slabi srbski obrambi.

Civilisti zapuščajo Niš.

Srbske oblasti so pričele v petek izseljevati civiliste iz Niša.

Delcassé odstopil.

Francoski minister zunanjih zadev Delcassé je odstopil. Nasprotoval je, da Francozi in Angleži izkrčajo svoje čete. Toda Rusija in vsi francoski ministri razven Delcasseja so bili zato, ker je ruska diplomacija zagotavljala, da bo ta korak potegnil Grško k ententi in ustrašil Bolgarija. Toda Delcasse tokrat ni verjel Isovskemu. Tudi Angleži so bili drugega mnenja. Angleži še sploh svojih čet niso poslali v Solun, ampak le poveljnike. Kar je v Solunu izkrcanega moštva, je francosko. Odstop Delcassejev v sedanjem trenutku pomeni udarec za celo entento ter bo na ljudstvo v ententinih deželah mogočno uplival.

Utis bolgarskega vpada na Lahe.

Da je posegla Bolgarija v boj proti Srbiji, je vzelo laškim listom zadnje iluzije. „Tribuna“ v uvo-

dnem članku pikro zasmehuje onemoglost četverosporazuma, ki je hotel Avstrijcem in Nemcem z besedami in s skrhanim mečem zabraniti pot v Solun. „Avanti“ pa je mnenja, da bo prehod avstrijskih in nemških čet skozi timoško ozemlje izpremenil ves vojni položaj in povzročil mir. Nihče pa se ne sme čuditi, ako Srbi opustijo brezupno, smrtonosno vojsko.

Avstrijsko-srbsko bojišče.

Za prehode v Mačvo so se vršili izredno hudi boji. Sedaj smo prehode izsilili ter tudi od zahoda vkorakali v Srbijo.

Naše čete so potisnile Srbe južno od Belgrada že tako daleč nazaj, da srbski topovi ne morejo več motiti naših prehodov čez Donavo.

V moravski dolini je zavzeta trdnjava Smederevo in sedaj so padle že na treh straneh utrdbe Požarevca. Požarevac stoji pred padcem.

Srbsko bojišče.

V Srbiji, ki je v vojaško-geografičnem oziru v marsičem podobna Bosni, je rodovitne zemlje in ozemlja za manevriranje mnogo več, kakor v Bosni. Zavzema tretjino dežele, katero deli centralno ležeča in dobro kultivirana, bogata Moravska dolina v dva dela. Zapadno gorato ozemlje s stransko severo-zapadno smerjo, deli dolina zapadne Morave, Golijska Morava, tudi v dva dela. Med Drino in južno Moravo, Bivačka Morava, se vleče ob jugo-zapadni meji široko, jako bogato gozdnato pogorje, ki prehaja izhodno od Moravice v visoko srednje gorovje in je visoko 900 do 1500 m. Zapadno od Moravice spada k temu pogorju planoti Tara planina in Zlatibor planina, in med njima je globoko sedlo Mokra gora, ki tvori pot iz Srbije v Bosno, v smeri na Višegrad. Ibar, ki se nedaleč od Kraljeva izteka v Golijsko Moravo, kakor tudi njegov dotok Raška, potem izhodno Toplica, prodirajo skozi gorovje po globoko vezanih, ozkih dolinah. Južno od Kurfumlije, ob Toplici, se nahaja močno utrjeni prelaz Prepolac, ki je visok 873 m, čez katerega vodi dobra cesta iz Niša v Prištino. Severni razrastki so srednje gorovje, ki se končujejo ob južni in zapadni Moravi. Severno od doline zapadne Morave teče vzporedno s tem pogorjem, 700 do 1000 m visoko srednje gorovje, močno gozdnato, čez gorovje vodi več cest. Južno in zapadno od Valjeva vodi jo čez gorovje vozne poti, posebne omembe je vredna Rudnik planina, 1169 m, Suvobor 802 m, Bukovska planina 761 m in Povljen 1480 m, s ceste od Valjeva do Drine. Izmed izhodnega srbskega gorskega ozemlja pripada del izhodno od Timoke Balkanu. Za naše interese prihaja v poštev za sedaj del, ki se nahaja med Timokom Nižave in velike Morave in tvori nadaljevanje banatskega pogorja. Med ceste iz Paračina v Zaječar in dolino Nižave se nahaja pogorje z višinami Rtanj planine 1586 m, Oboje gorskih ozemelj, zapadno in izhodno, sta težki operacijski ozemlji, ki stavita na čete prav značajne zahteve. Ob Savi in Donavi, kakor tudi ob njihovih južnih dotokih, pa tvorijo nižine z izrastki gorskega ozemlja dobro kultivirano polje za manevriranje. Najbogatejši sta Marva, to je nižina med spodnjo Drino in Savo, in Moravska dolina. Ob zapadni Moravi je več dobro kultiviranih kotlin. Severo-izhodno in južno-zapadno otežkočujejo gosti gozdovi pohod. Kadar dežuje, se radi ilovnatih tal ne more nikamor naprej. Podnebje je kontinentalno. Železnice so enotirne. Ceste v gorovju strme, polne serpentin.

Avstrijsko-italijansko bojišče.

Cadorna je postal zopet živahniji. Na Tirolskem, Koroškem in Primorskem Italijani pridno napadajo. Bržkone hoče Cadorna s tem italijanskim zaveznikom dokazati, da potrebuje vse čete doma in da ne more nič oddati. V Albanijo bi že radi šli, tje pa jih zavezniki ne pustijo.

Sv. Višarje.

„Slovenec“ se poroča:

Kmalu bo preteklo mesec dni, odkar je pogorela dne 16. sept. cerkev na Sv. Višarjah. Šele zadnje dni se je poizvedelo natančneje, kako izgleda naše narodno svetišče sedaj, ko si je ohladil Italijan svojo jezo nad njim. Ker se ne more maščevati drugače, maščeval se je na ta način. Pa naj povemo takoj, da je svetovišarska cerkev v razvalinah.

Poročali smo že, da so oni dan 16. sept. Lahi ves dan streljali na Višarsko goro in da nič čudnega ni, ako so slednjič vendar tudi zadeli tja, kamor so imeli namerjene svoje topove. Najhujša granata je priletela v desno kapelo ob listni strani cerkve, kjer se kapela drži zakristije. Ta stran je docela podrtá. Stojijo le gole stene. Tudi ladja je popolnoma porušena: vdrl se je njen strop ter je goreče tramovje v cerkev popadalo. O stréhi ni sledu več; prav tako je nima zvonik, ker se je njegovo plehnasto pokrivalo

revrnilo na obok velikega altarja. Veliki altar je pa kolikor toliko ohranjen; leca in njej nasproti stoječi stranski altar sta zelo poškodovana. Ob glavnem cerkvenem vhodu ni videti drugega, kakor oernele stene; kor z orglami je uničen.

Druga močna granata je tresčila v vnani židred cerkvi ter ga podrla. Kamenje je zasulo stopnice, ki peljejo od cerkve navzdol proti duhovniški hišici.

Tako izgleda svetišče na Sv. Višarjah. Kamor imata sedaj sneg in dež prost dohod, tja so romale v toliko stoletjih brezštevilne množice Slovencev. Amak prav vsled tega je postala porušena cerkev še bolj znamenita. Glas o njeni usodi gre od ust do ust ter po vseh časnikih velike Evrope. In kadar se bo govorilo o sedanjih vojski, omenjale se bodo tudi Sv. Višarje. In pozni rodovi bodo pripovedovali svojim otrokom, kdo da je bil tisti, ki je podrl in požgal to Marijino cerkev na gori. In v vseh kronikah bodo čitali naši potomci, kako je Italijan povračeval Avstriji njene dobrôte.

V zadoščenje in v tolažbo nam je najbolj to, da kleti sovrag ne more nikamor naprej. Tako imenitno se vojskuje, da je še danes ondi, kjer je bil v začetku vojske. Primerjal bi ga pobalina, ki meče kamenje od daleč ter pobija šipe po hišah, pa se skriva za ogrom, da bi ga sosed ne prijel za ušesa. Strelivo, ki ga je porabil Lah pri celodnevem obstreljevanju tega svetišča, gre na tisoče in tisoče vrednosti. Morebiti ga je stalo več, nego bo stala novozgrajena cerkev. Pride čas, ko se bo spominjal teh svot ter jih težko pogrešal. Pride pa tudi čas, ko poženemo Italijana tja, kamor spada, a naša svetišča bodo stala tam, kjer so stala do sedaj. Še bomo hodili na stmo goro, kjer je imela svoj dom in kjer bo imela tudi v bodoče svoj dom Mati božja na Sv. Višarjih.

Kako je v Gorici.

Z dne 5. oktobra 1915 se piše:

V Gorici smo skromno a toliko bolj prísrečno raznovali 85. imendan našega ljubljene cesarja. Ker se v glavni goriški cerkvi sv. daritve ne opravljajo, se je vršila slovesna služba božja v cerkvi sv. Antona novega. Sv. maše so se udeležili visoki častniki in moštvo. Pri sv. maši je igral vojaški tamburaški zbor prav izborno. Po sv. maši so tamburaši udarili še Radeckijevo koračnico. Marsikdo bo takoj vprašal, kje so vojaki dobili tamburice. Jaz sem slišal, da so tamburice dobili od tamošnjih tamburašev Slovenskega katoliškega izobraževalnega društva. — Veličasten je bil trenutek, ko so tamburaši udarili cesarsko pesem, katero so potem peli vojaki stoje v hrvaškem jeziku. Omembe je vredno, da so ta dan še poleg cesarskih vihrale v Gorici tudi slovenske zastave v splošno veselje goriških Slovencev.

Vojaki v strelnih okopih se ne počutijo prav slabo. Te dni sem imel čast stopiti v strelski jarek. Ostrmel sem. Snaga je vzorna. Videl sem lepe blazine in mehke pernice, elegantne stole, velika zrcala, naslonjače, divane itd., a tudi krasen oltar sem videl v jarku, pod katerim se je že marsikatera sv. daritev opravila. Seveda vsi strelski jarki niso enaki, in vsi niso tako lepo urejeni.

Življenje v Gorici je še precej živahno. Te dni sem bil na soškem mostu pri Pevmi. Dan je bil lep in miren. Skoro da se ni poznalo, da stojim tik pred sovražnikom. Le pogled na Podgoro in na Pevmo me je spominjal na žalostni čas. Soča je žuborela pod mostom ter se vsled naliva penila. Prijazen Pevmenčan mi je pravil, da je pred četré ure videl 4 mrtva trupla italijanskih vojakov, katere so nesli razpenjeni Sočini valovi seboj proti morju.

Nekega dne je priletela laška granata v Gosposko ulico ter zadela Montovo hišo. Napravila je luknjo ravno nad kipom žalostne Matere božje, ki stoji sredi pročelja glavne hiše. Kip ni bil poškodovan, le kos roke je odletel.

V Gorici se govori, da je Cadorna napovedal, da se napravijo še trije napadalni poizkusi na goriško območje in na Doberdolsko planoto. Ako se še ti trije napadi ponesrečijo, potem stopi italijanska armada v — defenzivo. Cadorni povemo lahko mi kot revojaki, da ne samo trikrat, ampak lahko še desetkrat poizkuša priti v Gorico in na Doberdolsko gorsko planoto, a vsi poizkusi bodo popolnoma zaman! Če hoče sebi, svojim vojakom in svoji domovini prav dobro, naj pobere sila in kopita in naj gre tja, odkoder je prišel. To bo še najbolj pametno.

Soča je hudo narasla in je poplavila velik del Furlanije. Z Doberdolske gorske planote je bilo videti doli na furlansko ravan poplavo. Italijani so se v naši Furlaniji pošteno okopali in „ofrišali.“

Japonska, Italija in sporazum.

„Nationalitende“ poroča: Japonska in Italija še nista pristopili angleško-francosko-ruski pogodbi, da se sme mir le skupno skleniti.

Avstrijsko-rusko bojišče.

Neprestani vroči boji se bijejo pred Dvinskim. Rusi branijo mesto z vsemi silami. Po drugod se vršijo boji za boljše postojanke. Samo v Voliniji in v Galiciji še Rusi vedno nanovo poskušajo predreti našo fronto, kar se jim pa ne posreči.

V ruski armadi je baje posebno občutno hudo pomanjkanje častnikov. Sedaj se vabijo dijaki, da se javijo za častniške šole. Za municijo in gradivo je v zadnjem času skrbela Japonska.

Da bi v Rusiji pod sedanjimi razmerami upeljali svobodnejšo ustavo, ni upaji. Kaj takega bi mogla izsiliti samo revolucija. Toda ta je težko mogoče, ker je skoro vse moštvo pod orožjem.

Boji za Dvinsk.

„Morning Post“ poroča iz Petrograda: Izmed vseh točk ruske fronte zasluži največjo pozornost Dvinsk. Boji se vršijo tamkaj neprestano noč in dan. Nemci le polagoma napredujejo, ker je severno ozemlje izredno ugodno za obrambo. Nemci skušajo vzeti Ilukst, kar se jim dosedaj ni posrečilo. Rusi imajo ob tej točki dovolj municije. Najrajši napadajo po noči. v vselemenske premoči ne morejo naprej.

Nemško-francosko bojišče.

Boji v Artoisu (Lille—Arras) in v Champagni se nadaljujejo brez presledka. Posebno hudi so boji v Champagni, kjer se je razvil dne 6. oktobra francoski napad z isto silovitostjo, kakor pri prvi ofenzivi koncem septembra. Vojni poročevalci se izražajo, da se je dne 6. oktobra začela druga francoska ofenziva. Najbolj divjajo boji v Champagni za vas Tahuro, katera menjava svojega gospodarja. Po najnovejših poročilih je zopet v nemških rokah.

Odstop ministra Delcasseja, najstrastnejšega propovednika revanšne ideje proti Nemčiji, bo brezdvomno naredil velik utiš na vso francosko javnost. Francoski listi so skraja upali, da se bo Delcasse le dal pregovoriti, toda njegov odstop, je definitivén.

Raznoterosti.

Duhovniška vest. Danes, dne 15. oktobra, je bil v mariborski stolnici inštaliran novoimenovani kanonik č. g. dr. Ivan Tomažič. Na mnoga leta!

Iz učiteljske službe. Na ljudski šoli v Zabukovju pri Sevnici, drugi plačilni razred, je razpisana služba stalne učiteljice. Prošnje do 10. nov.

Iz postne službe. Poštna oficijantinja Ana Hočvar v Celju je imenovana za poštarico v Hočah.

Priloga. Današnja števila ima „Narodnoobrambni Vestnik“ kot prilogo.

Vestnetno prebiranje v letih 1873—1877 ter 1891, 1895 in 1896 rojenih črnovojnih zavezancev se bo vršilo: I. Sodni okraj Maribor: Prebiranje za levo in desno Dravsko obrežje se vrši v Mariboru, v Gambinovi dvorani, Schillerjeva cesta, nasproti evangelijski cerkvi, in sicer: 1. V torek, dne 26. oktobra 1915, za občine: Dobrenje, St. Ilj v Slov. gor., Sv. Križ, Jarenina, Sv. Jakob v Slov. gor., Jelovec Kamnica, Sv. Jurij ob Pesnici, Gradiška, Grušovec, pri Kamnici, Janževska Gora, Kaniža, Karčovina Leitersberg, Sv. Marjeta ob Pesnici, Sv. Martin pri Vurbergu, Zgornja Sv. Kungota, Zgornji Duplek. 2. V sredo, dne 27. oktobra 1915, za občine: Sv. Peter, Plač, Ploderšnica, Polička ves, Pesnički dvor, Rošpoh, Ranča, Slemen, Špičnik, Slatinski dol, Dragučova, Vrestenica, Spodnji Duplek, Vosek, Boč, Svečina, Vrtiče, Vukovski dol, Selnica ob Dravi, Selnica ob Muri, Ceršak, Ciglence, Cirknica. 3. V četrtek, dne 28. oktobra 1915, za občine: Vrhov dol, Studenci, Bistrica pri Lembahu, Bistrica pri Rušah, Gorica, Fram, Ješenci, Recenjak, Rače, Kumen, Lehen pri Ribnici, Lembah, Dogoše, Lobnica, Loka, Sv. Lovrene nad Mariborom, Sv. Marjeta na Drav. polju, Rušci. 4. V petek, dne 29. oktobra 1915, za občine: Morje, Sv. Miklavž, Orehova vas, Zgornje Hoče, Pohorje, Pekre, Pivola, Poberž, Podova, Ranče, Rogoza, Razvanje, Radvanje, Rudeči breg, Slivnica, Skoke, Tezno, Spodnje Hoče, Bohova, Činžat, Smolnik, Zrkovci. — II. Sodni okraj Slov. Bistrica. V gostilni Katz v Slov. Bistrici. 5. V soboto, dne 30. oktobra 1915, za občine: Sv. Ana, Bukovec, Dežno, Frajhajm, Gabernik, Pekel, Hošnica, Hrastovec, Jelovci-Makole, Kalše, Črešnjevec, Ogljenšak, Zabljek, Laporje, Lušček vas, Sv. Martin na Pohorju, Modraže, Zgornja Bistrica, Zgornja Ložnica, Vrhloga, Zgornja Polskava. 6. V nedeljo, dne 31. oktobra 1915, za občine: Oselj, Pečke, Brezje, Poljčane, Pokošje, Pretež, Ritoznoj, Sentovec, Kovača vas, Smereče, Stanosko, Statenbreg, Stopno, Studenice, Tinje, Sp. Ložnica, Sp. Novavas, Sp. Polskava, Verhole, Slov. Bistrica, Vojtina, Cigonca. — III. Sodni okraj Sv. Lenart v Slov. gor. Za celi ta sodni okraj se vrši prebiranje v sredo, dne 3. novembra 1915, v Aublovi gostilni pri Sv. Lenartu v Slov. gor. — Obče pripombe: Prebiranje se vrši vsaki dan ob 8. uri zjutraj. Prebirni zavezanci pa se morajo zaradi prejšnje porazdelitve ob 7. uri zjutraj sniti na prebirališču. Črnovojni legitimacijski listi, ki so se izdali tujim in v občino pristojnim črnovojnim zavezancem, dajo pravico do proste vožnje po železnicah in parnikih in sicer od prebivališča do prebirnega kraja in

nazaj. Vpoštevati je torej za vsakega teh črnovojnih zavezancev, ako ima črnovojni legitimacijski list in je za potovanje od prebivališča do prebirnega kraja po železnici ali parniku, dve vožnji. Da se te vožnje zamorejo nadzorovati in da se zabranijo morebitne zlorabe z upravičenostjo proste vožnje, mora se na črnovojne legitimacijske liste pred vsako vožnjo, do katere dajo pravico, udariti pečat pri osebni blagajni železniškega urada izhodne postaje. Zategadelj se naj črnovojni zavezanci kolikor le mogoče rano pred odhodom vlakov ondukaj snidejo, da preprečijo preobilan naval k tem blagajnam. Kjer je izvedljivo, naj se k prebiranju vpoklicani peljejo skupno pod vodstvom občinskega, predstojnika k prebiranju in vsekakor tudi od prebiranja. Črnovojnimi zavezancem, kateri bi v Mbrabor došli že prejšnji dan ali po noči, so na razpolago prostori v gostilni „Zur Südbahn“ („Pri južni železnici“), Tegetthoffova cesta št. 38. Vsakemu posameznemu občinskemu predstojniku se nalaga dolžnost, da privede vse črnovojne zavezance skupno k pregledovanju. Naknadna prebiranja k poprejšnjim prebiranjem se bodo vršila pri točasnem prebiranju. Kdor se ne ravna po teh odredbah, kaznuje se strogo po veljavnih (obstojećih) zakonih.

Slepici v telefonski službi. Zadnji čas porabljajo v manjših zasebnih telefonskih centralah v Berlinu tudi slepce. Naprava je opremljena z znameniti otipalne pisave za slepce. Ako se poizkus obnese, se bodo v bodoče na manjših telefonskih postajah nastavliali tudi v vojni oslepeli.

Slovenski junak. Iz vojnega tiskovnega stana javljajo: Prav izjemen dokaz uspešne hrabrosti pred sovražnikom je doprinesel infanterist Jevnišek 2. stotnije 87. pešpolka. Stori je junaštvo, ki pač zasluži, da je izve širša javnost. Oddelek, kateremu je pripadal, je nezadržno jurišal na sovražne pozicije. Streljanje na flanko iz pušk in strojnih pušk je ustvarjalo velike vrzeli v naših vrstah in položaj naših napadajočih čet je postajal kritičen. Tedaj je Jevnišek izročil za njim idočemu tovarišu svojo puško, vzel od stotnije mu zaupano harmoniko v roke in drvel na čelu oddelka napreji Ves iz sape od dolgega jurišanja je začel z razkrito glavo na svojem instrumentu svirati cesarsko pesem. Njemu sledeče moštvo je zapelo cesarsko pesem in prepevajo so kolone zajuršale sovražne pozicije. Tudi pri vrtitju v pozicije in temu sledečemu zasledovanju sovražnika je ostal Jevnišek, igraje na harmoniki patrijotične melodije, na čelu svojega oddelka. Predlagan je za visoko odlikovanje.

Odlikovani junaki 87. pešpolka. Bronasto hrabrostno kolajno so prejeli: Kadet M. Martini, računski podčastnik Karol Vrhnjak, četovodje Janez Angustinovic Jakob Baš, Bogomir Brože, Anton Puncer, Matija Rizner, desetniki Mihael Grubelnik, Vinko Mar, Janez Skvorec, Jožef Vajngerl, poddesetnika Anton Jelen, Franc Satler, črnovojniški poddesetnik Franc Mohorič, pešci Štefan Artan, Rudolf Minarič, Anton Paharec, Janez Svenšek, Anton Cufer, Jakob Gabrijan, Franc Habjanič, Franc Herlab, Anton Karlovič, Mihael Kranjc, Jakob Kramžer, Martin Lukanc in Franc Plavčak, nadalje rezervni kadet Žiga Reichert, četovodje Anton Blažek, Žiga Friedl, Anton Petelinšek, desetniki Janez Cenc, Franc Drobec, Lovro Schwarz, poddesetniki Franc Hohnik, Anton Križan, Jožef Penič, pešci Martin Kopriva, Franc Kotnik, Anton Pitrof, Janez Valob in Leopold Mazil.

Špitalsko življenje. Praporščak Joško Ile, član „Zarje“, leži ranjen v bolnišnici v Chrudimu. Življenje v bolnišnici opisuje svojemu prijatelju takole: . . . No, sedaj pa malo naš špital! Če bi bil jaz zdrav, bi bil prav rad tukaj. Postrežba dobra. V oficirski sobi je polno mladih sester, vse rađe pomagajo, vse rađe postrežejo. In tovariši! Eden je siten, drugi ne more nič potrpeti in stoka celi dan, tretji leži in se ne oglasi celi dan, moj sosed igra na gosli in kitaro in prepeva, drugi mu pomaga, no, ubija se čas. V špitalu trpi dan pač 48 ur. In rane, eden jo ima na nogi, drugi s prestreljenimi prsi, tretji ima strto roko, v kotu leži eden s strelom v glavo. V oficirski sobi nas je sedaj deset, v kratkem jih nekaj odide. Večinoma smo sami poveljniki vojev — to ti je namreč najbolj in največja sira pri kompaniji, če hoče rešiti svojo nalogo kot se zahteva. Izpostavljen je v prvih vrstah največjemu ognju, pri šturmu ti je zopet v prvem napadu. Če on ostane, vse ostane. In to pričajo seznanji izgub, to ti priča, če se ozreš po bolnišnicah, vsaka oficirska soba — kadet. Četa — regiment, ki ima dobre poveljnike vojev, ima vedno lepe uspehe, seveda je tudi od drugih marsikaj odvisno — a naj bodo drugi komandanti še tako izvrstni, če so poveljniki vojev kukavice, je vse zastoj. Jaz sem se vedno držal principa „čemu drukati se?“ — usoda! Prvi naskok sem vodil v Volhiniji nad Luckom proti Rovnu na kolodvor — drugi iz Lucka. Padal je dež — prodirali smo skozi gozd — močvirnat gozd — nad našimi glavami se je križal artilerijski duel. Kako majhnega se čutiš v taki situaciji. Slišiš šrapnel, slišiš granato, vsak čas zadenemo na artilerijskega sovražnega opazovalca in padalo bo v naše vrste — v našo švarmlinjo. Previdno naprej! Na robu gozda smo. Rusi gredo preko železnice — 100 korakov razdalje. Mi streljamo — ne dolgo — le naprej! Vse se dvigne, bajonet pripravljen — divji hura! — Rusi proti nam, na tri korake Rusi roke kvišku — udajo se! Zanimiv je bil za me moment, ko gre Rus na-me z bajonetom, že je blizu — dvignem pištolo — to sem imel vedno za take prilike z 10 naboji v desni roki — in siromaku je upadla korajža,

puško vrže proč in dvigne roke. Pravzaprav bi ga bil moral kaznovati s kroglo, ker je mislil, da nimam orožja in se ne bom mogel braniti. Brez izgub smo imeli ta dan krassen plen. 2 lokomotivi, 2 strojne puške, navadnih pušk (japonskih) vse polno, 96 železniških vozov z opravo za kolodvor. Rusi so se hoteli umakniti in vzeti seboj opravo kolodvorov. Dobilimo 4 lepe konje s popolnoma novimi komoti. In kaj še vse drugega, celo sam ne vem. Bili smo pohvaljeni! To je za vojaka veselje! Rusi so imeli pripravljene že za večerjo prašiče. Te so podavili Bošnjaki in si privoščili dobro večerjo. Sploh se redkokje tako dobro živi, ko smo mi živeli v tem času v švarmlinji. Cela sela so bila polna živih stvari — prašičev, gosij, kokošij in rac, tuintam smo dobili tele, ljudje so vzeli le govejo živino seboj in — šli. In naši kuharji so dobro skrbeli, da se nismo pritoževali. Naš oficirski kuhar pri 2. kompaniji je bil preje v civilu hotelski kuhar v Reki. Kaj vse nam je napravil! Fini paprikaš, guljaš, pečenke z najrazličnejšimi francoskimi in angleškimi imeni, vsak dan močnato jed itd. itd. — Kak razloček potem, ko sem bil ranjen!! Stradal nisem še nikdar toliko kot 11 dni na potu in 4 dni v špitalu v Lucku. Človeku se je zdelo, da smo v napatje in nadlego vsakomur. Sicer se pa, ko se pride v bolnico — redno — vse pozabi — le spomni se ostanejo in pa na telesu poznaš, kaj se je s teboj godilo.

Novi vpoklici na Ogrskem. Na Ogrskem so vpoklicani pod orožje vsi črnovojniški zavezanci letnikov 1873, 1874 in 1875, ki so bili pri prebiranju črnovojnikov in pri naknadnih prebiranjih spoznani za sposobne za vojaško službo, nadalje vojaško izvežbani črnovojniki letnikov 1872, 1873 in 1874 ter končno vsi najmlajši letniki, ki so bili sicer že vpoklicani, toda pozneje zopet odpuščeni. Vpoklicani so pod orožje na dne 3. novembra.

Kuhar Štefan. Umrl je dne 24. septembra mladi pisatelj ogrskih Slovencev, Štefan Kuhar. Zbiral je narodne pesmi in pripovedke ter jih priobčeval v slovenskih listih. Posebno rad je delal za Zgodovinsko društvo v Mariboru. Bil je tudi vrl sotrudnik Marijinega lista, Novin in Kalendarja, ki izhajajo v Sombotelji. Izpolnil je osem gimnazijskih razredov ter začel študirati bogoslovje v Sombotelji. A huda bolezen mu je pretrgala nit življenja. Pokopal ga je belatinski župnik. Verno slovensko ljudstvo se je v nešteti množini udeležilo sprevoda. Blag mu spomin!

Perče vprašanje glede nabave galice za Sp. Štajersko. Vsem vinogradnikom je še v spominu, s koliko težavo so se morali boriti, da so preteklo leto dobili vsaj nekaj galice. Velika množina posestnikov si je sploh ni mogla oskrbeti. Pomanjkanje galice se že pozna na velikanskih škodah po vinogradih. Posestniki se hudujejo v prvi vrsti nad kmetijsko družbo in nad deželnim odborom, kakor da bi ti dve korporaciji ne storili svoje dolžnosti. To očitanje ni umestno, že radi tega, ker je oskrboval galico vedno le „Verband“ v Gradcu. Deželni odbor in kmetijska družba sta opetovano že v spomladu posredovala pri Verbandu, v poljedelskem in vojnem ministerstvu glede oskrbe z galico. Na ponovno posredovanje dež. odbornika dr. Verstovškega je deželni odbor že pred mesecem začel pripravljati pot za izdatnejšo akcijo in za pridobitev galice za leto 1916. Ekscelencja grof Franc Attems je kot kulturni poročevalec v deželnem odboru izdatno podpiral vse zahteve naših vinogradnikov. Dež. odbor je vložil že tri obširne vloge na razna ministerstva v katerih dokazuje škodo več milijonov na vinogradih, če se ne dovoli dovolj galice za našo deželo. Na podlagi sprejetega predloga, katerega je 12. t. m. stavil odbornik dr. Verstovšek v kmetijski družbi, je takoj drugega dne 13. t. m. deželni odbor sklenil, da prevzame dež. odbor za leto 1916 oskrbo galice v lastno režijo. Deželni odbor bode tudi osebno po svojih članih že sedaj posredoval na Dunaju, da se zasigura galica za vinogradnike v deželi. Če bode mogoče pridobiti vojaško oblast, da odkaže galico deželi, jo bode deželni odbor oddal vinogradnikom po okrajnih zastopih, kakor se je razdelitev vršila nekdanj v popolno zadovoljnost. Sedaj se še seveda ne more z gotovostjo reči, ali se bodo posredila dež. odboru vsa prizadevanja. Poskusilo se bode celo v inozemstvu z nakupovanjem. Deželni odbor je tudi sklenil, da dovoli denar za nakupovanje, kar bode znašalo gotovo nad pol milijona kron.

Važni sklepi centralnega odbora c. kr. kmetijske družbe. Na predlog odbornika dr. Verstovškega je sklenil centralni odbor v zadnji seji med drugimi 1. da se naprosi deželni odbor, da ta zopet prevzame vso zadevo glede nabave galice v lastno oskrbo in skrbi na vse načine, da dobijo vinogradniki za leto 1916 primerno množino galice. 2. Kmetijska družba se obrne na vojaško oblast s prošnjo, da vojaštvo nakupi vino naravnost pri vinogradnikih potom občin, okrajev in zadrug. 3. Sprejel se je tudi predlog dr. Verstovškega, da c. kr. kmetijska družba prosi c. kr. notranje ministerstvo, da to nanovo uredi zajemo fižola. Zajema se naj postavi na drugo podlago; posestnikom se naj dovoli, po izločitvi fižola za seme, za svojo porabo za vsakega člana in za vsaj trikratno vživanje na teden, približno za vsako osebo do 60 kg na leto!

C. kr. kmetijska družba je sklenila poslati politični oblasti utemeljeno vlogo, v kateri se opozori merodajne kroge, da pazijo, da se ne pokvarijo živila, katera se nakupujejo v skladščih. Zlasti se opozarja na veliko nevarnost, če se bode zbiral fižol ali koruza prerano, dokler ne bode popolnoma suh.

Oprostitev od vojaške službe tistih, ki so potrebni pri živini. Na vlogo c. kr. kmetijske družbe, da se oproščajo tudi kmetje ali hlapci, katere rabijo nujno pri

živini, je določilo c. kr. vojno ministerstvo, da se lahko oprostito za zimsko dobo vojaške službe tisti, ki imajo oskrbeti najmanj 25 glav živine. Prošaje se morajo vložiti na okrajna glavarstva.

Davka prosto žganje. V c. kr. poljedelskem ministerstvu se vršijo posvetovanja, da bi se odpravila prostost davka na žganje (56 litrov) za kmetovalce. Deželni odbornik dr. Verstovšek se je obrnil takoj v imenu volilcev na merodajne osebe v poljedelskem ministerstvu s prošnjo, da se ta prostost kmetovalcem ohrani tem bolj, ko vlada še vedno ni ovrgla ugodnosti, katere imajo glede davka na špirit veliki tovarnarji.

V odsak za posvetovanje glede oskrbovanja z mlekom v deželi in določitev cene je odbor kmetijske družbe izvolil v zadnji seji med drugimi č. g. župnika Ozmeca in ravnatelja Beleta.

Prodaja vina na Sp. Štajerskem. Kakor je znano, je vojaška oblast prepevedala prodajo vina na Sp. Štajerskem. Na prošnjo zastopnikov vinogradništva je višje poveljstvo dovolilo, da se sme novo vino izvažati iz Sp. Štajerja do konca novembra l. 1915.

Izvedenci pri sodiščih v pravnih radi navijanja cen. Pred poldrugim mesecem je prosila Kmetijska družba najvišje pravdaštvo, da se pokličejo kot izvedenci v pravnih radi navijanja cen posestniki in kmetje. Ker se tej želji ni vstreglo, je sklenil centralni odbor v zadnji seji, se radi te odklonitve obrniti na višje instance.

Ureditve porabe mleka na Štajerskem. Štajerska namestnija je prepovedala, krmiti neposneto mleko svinjam in teletom; nadalje je prepovedala prodajo smetano; ista se sme prodajati le za bolnišnice, za kar je treba posebnega dovoljenja.

Načelnik kmetijske podružnice v Solčavi je padel. V zadnji seji centralnega odbora c. kr. kmetijske družbe je začetkoma seje ekscelencja grof Attems izrazil globoko sočutje, da je kmetijska družba izgubila zopet vrlega zastopnika kmetijstva, načelnika podružnice v Solčavi g. Plesnika. V znak sožalja so vstali odborniki in izrazili s tem pokojniku zadnjo čast.

„Slovenec“ urednik Fr. Terseglav piše dr. Lukmanu, da se nahaja sedaj v Tscheljabinskem popolnoma zdrav, valed česar prosi svojo družino, da bo brez skrbi.

Profesor Mazaryk vseučilišni profesor v Londonu. Bivši praški vseučilišni profesor Mazaryk, je imenovan za vseučilišnega profesorja slovanskih jezikov na londonskem vseučilišču.

Misija Koritovskega. Zabeležiti nam je čudno vest. „Kurier Codzieny“ piše, da so bivšega gališkega namestnika dr. viteza Koritovskega, ki je bil pred nekoliko dnevi imenovan kancelarjem reda železne krone, merodajni krogi izbrali za važno misijo. Z rešenim imenovanjem da so hoteli dati izraza zaupanju, ki je stavijo vanj ob poverjenju one velike misije, ki se je ne more bližje označiti. — Ta vest vzbujala zanimanje ravno zato, ker je tako tajinstveno koncipirana. Vprašanje je, ali ima res kaj konkretne podlage, ali pa gre tu le za poizkus lista, ki bi se hotel na ta način delati važnega in imenitnega.

Prva žrtev italijanske vojne na Koroškem. — Dva dni po napovedi vojne, dne 25. maja, so počili prvi strelji na mejah koroške dežele. Prvi vojak, ki je padel, je bil učitelj Štefan Kacjan, ki je služboval pet let v Gorjah pri Beljaku. Mesca januarja je vstopil v armačo kot enoletni prostovoljec, v maju je postal korporal. Na straži ob meji ga je dne 25. maja zadela sovražna krogla. Truplo pokojnega so prenesli v Celovec, v terek je bil pogreb.

Poštni promet z Bukovino. Odslej naprej je dovoljeno pošiljati denarna pisma, poštno in poštno-hranilnične nakaznice, priporočena zasebna pisma ter zasebne poštno zavojne na poštno urade Lužan, Mamajestika in Nepolovec.

Potres na Ogrskem V noči od ponedeljka na torek so čutili med rekama Tiso in Maroš na Ogrskem dva precej močna potresna sunka, ki pa nista povzročila nobene škode.

Velike povodnji na Hrvaškem. Vsled silnih naličev v zadnjih dneh so reke Kulpa, Koran in več drugih istopile iz bregov, ter poplavlile doline severnega dela Hrvaške. Mesto Karlovec je popolnoma pod vodo. Ustavljen je bil za nekaj časa ves železniški promet. V mesto niso mogli prinesiti ne mleka in tudi ne drugih živil iz okolice. Škoda, katero so povzročile povodnji, je velika.

Senzacijonen uspeh preiskave pri mesarjih. Iz Osijeka na Hrvaškem se poroča: Pri tamošnjih mesarjih in prekupeh mesa in slanine so merodajne oblasti izvršile preiskavo, seveda ne brez velikega uspeha. Vpijejo, da ni slanine, pa jo je kljub temu dovolj, samo treba jo je poiskati. Tako so jo našli pri mesarjih in sicer po 1360 kg, 1500 kg, 1900 kg, 2500 itd. Oblast je lepo mast in slanino zaplenila in tako prebivalstvo z vsem preskrbelo. Tako bi bilo nujno treba še kje drugod postopati, ne samo v Osjeku na Hrvaškem.

Socijalni demokrat — vseučilišni profesor. Znani nemški politik dr. Lindemann v Stuttgartu na Virtemberskem je imenovan za vseučilišnega profesorja v Stuttgartu.

Socijalno demokracije na Ruskem je sedanja vojna razcepila v dva tabora. Večji, radikalnejši del je ostal zvest staremu strankinemu programu in je na stališču, da le kak velik poraz more osvoboditi ruski narod od obsovažene, svobodni nasprotne vlade. Zmerneje krilo pa se zavzema za brambo domovine, meneč, da bi vsled poraza Rusije ravno delavstvo najbolj trpelo. Zato pa je socijalnim demokratom tudi v dolžnost, da glasujejo za vojne kredite. Kdor ne

stori tega, zagreši izdajstvo na domovini. Kdor bi se vzdržal glasovanja, zagreši strahopetstvo. Konečno pozivlja ta zmernejši del radikalnejega, naj sodeluje na delu za oboroževanje.

Samomor generala. V mestu Amstetten je izvršil tamošnji poveljni taborišča za ujetnike, general Viljem Fichler samomor. Kot vzrok se navaja neoddravljiva bolezen.

Smrt atentatorja na avstrijskega ministra za pravosodje. V septembru leta 1911 se je odigral v avstrijskem parlamentu razburljiv prizor, ki bi bil mogel ministra dr. Hohenburgerja stati življenje. — Med govorom socialno-demokratskega poslanca dr. Adlerja je nekdo z galerije oddal nekoliko strelcev iz revolverja proti ministru. Atentatorja so spoznali v osebi mizarkega pomočnika Njeguša iz Šibenika. Na vprašanje je odgovoril atentator, da je streljal za to, ker je opazil, da se je minister med poslančevim govorom smejal, kar ga je kot socialista tako razburilo, da je potegnil revolver in streljal. Njeguša so obsodili radi poizkušene umora na sedem let ječe. Te dni je Njeguš umrl v kaznilnici v Steinu na Nižje-Avstrijskem.

Črv v očesu. Zdravniki doživljajo zdaj marsikaj čudnega. Tako je izsledil dr. Stransky v garnizijski bolnici v Bernu pri nekem četovodju živega črva, ki se je bil vgnedel za živcem punčice in je povzročil bolniku dosti muk. Nastalo je težavno vprašanje, kako naj bi odpravili neprijetnega gosta. Dr. Stransky se je odločil z drugim zdravnikom, da odpre skrenju na sencih in vzame črva vun. Tako se je zgodilo in posrečilo, ne da bi se škodilo pri tem očesu. Črv je bila trihina, ki se je naselila na svojem potovanju po životu četovodje za očesno punčico. Po operaciji se je počutil bolnik dobro.

31. upravno leto c. kr. poštne hranilnice. C. kr. poštna hranilnica na Dunaju objavlja računski zaključek za leto 1914, kot svoje 31. upravno leto. Čisti dobiček c. kr. poštne hranilnice je znašal v pretečenem upravnem letu 10.937.000 K.

Primorske novice.

Ekscelenza dr. Sedej opravlja sedaj župnijo Ravne pri Cerknem v nemajhno veselje in ponos ondotaž župljanov. Knezonašadsko mašuje, spoveduje in nosi sam sveto popotnico v najoddaljenejši kočje župnije. Vzor nadpastirja! Beg nam ga čuvaj in ohrani!

Knjigarna K. T. D. v Gorici je še vedno odprta in prav izbornu posluje, kljub temu, da je med vseh trgovin najbolj izpostavljena sovražnemu ognju. Montova hiša, v kateri se nahaja knjigarna, je prebita od treh granat in vsa popikana od šrapnelskih kroglic. Obe okni in vrata knjigarne so predrli — šrapnelski drobci in razbili šipe in nekaj steklenih stvari. Velika nevarnost je pretela naši knjigarni še posebno dne 24. in dne 25. septembra, ko so Italijani obstreljevali goriško bolnišnico Rudečega križa in je padalo v njeno obližje preko 100 granat in šrapnelov. Poslušajoče oboje knjigarne vstraja pogumno in veselo dalje.

Bolnišnico Rdečega križa v Gorici so radi obstrlejanja premestili v krasno palačo knezoškofijskega deškega semenišča.

Dopisi.

Maribor. Dne 11. oktobra je umrl v tukajšnji bolnišnici občespoštovani Anton Vogrin, bivši veleposelnik in občinski predstojnik v Spodnjem Porčju, načelnik krajnega šolskega sveta, blagajnik posojilnice pri Sv. Lenartu in mnogoletni cerkveni ključar pri Sv. Trojici v Slov. gor. Bog daj odločnemu in neustrašenemu možu sv. Cerkve večni mir in pokoj!

Maribor. V bolnišnici v Debrečnu na Ogrskem je umrl dne 9. oktobra vsled ran, zadobljenih na severnem bojišču, stotnik v rezervi in adjunkt mariborske moške kaznilnice, Gustav Hübner.

Maribor. Sposobnostni izpiti za učitelje in učiteljice se prično pred tukajšnjo komisijo dne 8. novembra. Prošnje je vložiti do 1. novembra.

Maribor. Na tukajšnji postaji glavnega kolodvora se je v pretečenem mesecu porazdelilo med ranjene in bolne vojake 150 litrov mleka, 1200 kron denarja, veliko kruha in drugih okrepčil ter čez 5000 cigaret in 80 zabojčkov tobaka.

Maribor. Mestni svet je podelil v svoji zadnji seji domovinsko pravico v Mariboru dru Karolu Thalmanu, zdravniku v mariborski deželni bolnišnici, hišnemu posestniku in kramarju Maksu Gränitz, veletrgovcu Antonu Kiffmann, stavbnemu mojstru Rudolfu Kiffmann in hišnemu posestniku Alojziju Käfer.

Maribor. Dne 12. t. m. je prignala kmetica Rozalija Muhič iz Tezna vola v mestno klavnico. Pred klavnico jo je pa vol napadel in tako poškodoval, da je padla neravestna na tla. Spravili so jo v deželno bolnišnico.

Maribor. Dne 13. t. m. je umrl v tukajšnji vojaški bolnišnici vsled ran, zadobljenih na južno-zahodnem bojišču pešec, pešpolka, Štefan Molnar.

Vrhov dol. Posestnici Jožefi Režman je bila na potu v Maribor ukradena denarnica z denarjem vred. V denarnici je imela 284 kron denarja, deloma v bankovcih, deloma v srebru.

Zavrče pri Ptuj. Na dravskem otoku pri Zavrču je vrgla Drava na suho truplo neznane moške osebe, stare 50—60 let. Pri njem se je našlo K 3,23 v gotovini in kovinasta žepna ura. Sodi se, da je ležalo truplo že kake tri tedne v vodi. Utopljenca so pokopali na pokopališču v Zavrču.

Radgona. Pred tukajšnjim okrajnim sodiščem se je zagovarjal živinski trgovec Franc Stütz iz Radgone zaradi navijanja cen. Bika, katerega je kupil za 160 K, je prodal za 646 K. Sodišče mu je prisodilo denarno globo v znesku 300 K, v slučaju neiztirjivosti pa kazen zapora 30 dni.

Gradec. „Stražo“ in „Slovenskega Gospodarja“ prodaja A. Klöckl v Gradcu, Jakominiplatz, Zeitungstand.

Celje. V zadnjih dneh so umrli tukaj vsled na bojišču zadobljenih ran sledeči vojaki: Andrej Bačo, pešec 34. pešpolka. Pešec Franc Majdič od 22. pešpolka, pešec Samuel Parztor od 34. pešpolka, pešec J. Saueremann od 17. honvednega pešpolka, pešec A. Tahmaz od 24. pešpolka in pešec Mato Musladin od 37. domobranskega pešpolka.

Celje. V drugem vojnem šolskem letu na tukajšnji slovenski gimnaziji se je vpisalo 152 učencev, in sicer v I. razred 34, v drugi razred 40, v tretji 39 in v četrti razred tudi 39 učencev. Poduk se je, kakor smo že poročali, redno pričel.

Celje. Poročil se je poštni uradnik Alojzij Dreschner s Silvo Fuchs, hčerjo t. kajšnjega hišnega posestnika.

* **Pobrež pri Konjicah.** V soboto, dne 9. oktobra, popoldne, je pogorel v Spodnjem Županeku (Lubeju) hlev s krmo in parizarjem. Sumi se, da je zažgal otrok. Zavarovan je za majhno svoto.

Konjice. V zadnjih dneh je pri nas popolnoma zmanjkalo petroleja. Ker nimamo nobene plinarne ali elektrarne, si moramo svetiti po noči s svečami.

Laško. Praporščak Andrej Withalm iz Laškega je odlikovan s srebrno hrabrostno kolajno in z nemško hrabrostno kolajno za častnike.

Marenberg. V nedeljo, dne 24. oktobra, je društveni shod za Mladeniško in Dekliško Zvezo pri Sv. Janezu na Suhem hribu po dopoldanskem sv. opravilu. Mladeniči in dekleta, pridite v obilnem številu!

Muta. Poročil se je tukajšnji trgovec Friderik Počivavšek z gđc. Milico Skacedonik.

Pasje pri Velenju. Tukajšnjemu posestniku F. Glazerju je zgorel kozolec za snopje. Ker so prihitele v najkrajšem času sosednje požarne brambe pomagat gasiti, se požar ni razširil na sosednja poslopja.

Marija na Zili. Prošnja. Ali bi prodal kdo naslednje knjige: „Koča za vasjo“, „Na Poljani“, „Črna smrt“ in kake letnike „Brenelja“, „Komarja“ in „Ježa.“ Prosi zanje župnik Meško, Marija na Zili — Beljak.

Zadnja poročila došla v petek dne 15. oktobra.

Najnovejše avstrijsko uradno poročilo.

Uradno se razglasa:

Dunaj, 14. oktobra.

Rusko bojišče.

Sovražnik je napadel večeraj, dne 13. oktobra, popoldne našo postojanko z a h o d n o od T a r n o p o l a. Naskakoval je v treh rojnih vrstah, vojaki v prvi vrsti vrsti so bili opremljeni le samo s ščiti. Sovražnikove izgube so bile velike. Sicer na severo-izhodu nobenega posebnega dogodka.

Italijansko bojišče.

Živahni artilerijski ogenj na naše postojanke pri gorskih planotah Lafraun in Vielgereut in na naše posamezne opiralne točke na bojni črti ob Dolomitih traja dalje. Eden bataljon alpincev, ki je napravil sunek na našo prednjo postojanko južno od Rive, je naš artilerijski ogenj zapodil v beg.

Na primorski bojni črti smo na ozemlju Javorčeka zasedli kos italijanskega strelskega jarka. Dva italijanska napada na Mrzli Vrh, ki sta se po hudem artilerijskem obstreljevanju približala našim oviram, sta bila odbita. Na ostalih delih bojne črte ob Soči le artilerijski ogenj, kakor po navadi.

Srbsko bojišče.

Naše čete so večeraj, dne 13. oktobra, prodirajoč iz ozemlja Belgrada proti jugoizhodu zavzele z naskokom kakor trdnjave utrjene postojanke na Cunaku, na Erinem Brdu in ob Stazari. Sovražnik, ki je imel, kakor so izpovedali ujetniki, povelje, da se mora držati do zadnjega moža, se je spustil v divjem begu proti gori Avala in proti prostoru izhodno od Avale. Njegove izgube so izvanredno velike. Naša težka artilerija je bila, kakor vselej pri sličnih vojnih dejanjih, tudi na tem uspehu udeležena slavepolno.

Ravno tako ugodno napredujejo napadi naših zaveznih čet ob s p o d n j i M o r a v i. Iztrgale so

sovražniku okope na zahodni, severni in izhodni bojni črti pri mestu Požarevac.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, podmaršal.

Najnovejše nemško uradno poročilo.

Severozahodno bojišče.

Berolin, 14. oktobra.

Armadska skupina general-feldmaršala pl. Hindenburga. Zahodno in južno-zahodno od Iluxta smo vrgli sovražnika iz ene postojanke, ujeli 650 Rusov ter zaplenili tri strojne puške. Ruski napadi zahodno in južno-zahodno od mesta Dvinsk so bili odbiti.

Armadni skupini general-feldmaršala princa Leopolda bavarskega in generala pl. Linsingena. Nič novega.

Srbsko bojišče.

Južno od Belgrada napreduje naše prodiranje. Utrdbe na zahodni, severni in izhodni bojni črti kraja Požarevac, ki je zgrajen kakor trdnjava, so zavzete.

Srbsko uradno poročilo.

Srbski generalni štab poroča dne 10. oktobra: Boji se ob vsi Donavi in Savi nadaljujejo. Po živahnem boju je prišel Belgrad v nemške roke. Sovražnikov cilj je, prodiranje skozi Moravsko dolino. Zdaj poskuša odrezati Kostolac od Dubavice. Tu napenja svoje glavne moči. Pri vasi Drenovac je imel sovražnik pri svojih brezuspešnih napadih ogromne izgube. Ob dolnji Drini smo ga vrgli na otok nazaj, ki ga je imel že od začetka operacij zasedenega.

Bolgarija-Srbija.

Bolgarija je upadla v Srbijo, kolikor je dosega uradno znano, v smeri proti Knjaževcu. Srbija pa dne 12. in dne 13. t. m. pri Kjustendilu, Trnu in Bjelogračiku, torej v smeri proti Sofiji.

Car Ferdinand je izdal vojni manifest na bolgarski narod, v katerem razglasa, da gre armada osvoboditi macedonske brate, ki še vzdihujejo pod srbskim jarmom.

Bolgarija je onemogočila ruski dovoz Srbiji po Donavi. Ko je bolgarski poslanik naznanil rumunski vladi, da se nahaja Bolgarija v vojni s Srbijo, je ob enem zatrdil, da Bolgarija goji prijateljska čustva za Rumunijo.

Rumunija zopet izjavlja, da ostane nevtralna. Ako bi Rusija hotela skozi Rumunijo napasti Bolgarijo, bo Rumunija z orožjem branila svojo nevtrali-teto.

Grška je odgovorila, da napad Bolgarije na Srbijo pod sedanjimi okoliščinami ni zadržan v pogodbi med slučaji, v katerih bi morala Grčija priskočiti Srbiji na pomoč.

Turčija in Bolgarija bosta nastopali roko v roki. Dve turški diviziji sta došli v Sukli, da zabranita zaveznikom eventualno izkrcavanje čet v Dedeagaču.

V Solunu.

Francoski ministrski predsednik Viviani je v zbornici naznanil, da so se v Solunu zopet začele izkrcavati zavezniške čete. Grčija je, kakor smo pisali, torej tudi pod Zaimisom, ententi prijazno nevtralna. Vendar je vlada razglasila čez Solun obsešno stanje in grško vojaštvo je zasedlo vse možne ubikacije, da se ne morejo zavezniške čete udomačiti v Solunu.

V Srbijo so baje odšle prve zavezniške (dozdaj izključno francoske) čete. Toda dovoz je premajhen in prepočasen, da bi mogel Srbom na bojišču zdatno pomagati.

Grčija je naznanila četverosporazumu, da ne dovoljuje uporabe grške železnice. Praktičnih posledic pa iz tega protesta gotovo ne bo izvajala.

Rumunija in Rusija.

Rusija je dala neoficijelno v Bukareštu poizvedovati, kako bi se Rumunija zadržala, ako bi Rusija zaprosila dovoljenja, da rusko vojaštvo koraka skozi Dobručo v Bolgarijo. Bratmanu je odgovoril, da bi Rumunija najkrepkejše branila svojo nevtrali-teto.

Ranjeni, padli in ujeti.**Lovski bataljon šte. 7:****Padlo moštvo:**

Gorjup Janez, lovec; Gross Jožef, lovec;
Hmek Alojzij, lovec; Hočevar Jožef, lovec;
Jakolič Franc, patroljovodja; Jalovec Jožef, lovec; Jeraj Anton, lovec;
Klampferer Mihael, podlovec; Koch Anton, patroljovodja;
Kokalj Matija, lovec; Kršmauer Janez, lovec; Krže Edvard, lovec;
Lauer Dominik, lovec; Levstik Janez, lovec; Lindič Fr., lovec;
Mele Jakob, četovodja; Metez Mihael, lovec; Možina Anton, lovec; Murn Aleksander, lovec;
Novak Franc, lovec; Novak Mihael, lovec;
Paulišič Franc, lovec; Perne Anton, lovec; Potonik Al., lovec;
Rink Jožef, lovec; Riska Franc, lovec;
Schiter Konrad, lovec; Stopar Anton, lovec.

Ujeto moštvo:

Tavčar Tomaž, lovec;
Vidic Janez, lovec.

Domobranski pešpolk šte. 26:**Častniki:**

Rab Herman, kadet, ranjen.

Padlo moštvo:

Glas Franc, pešec, Brežice;
Kaiser Rudolf, Lehen, pešec; Krauer Leopold, pešec, Sv. Lenart;
Lupšina Janez, pešec, Bizeljsko;
Pikl Janez, pešec, okplica Celje;
Trstak Alojzij, pešec, Ormož.

Črnovojniški marš-bataljon šte. 10.**Padlo moštvo:**

Dobratinšek N., pešec, Celje;
Iršič Jožef, pešec, Celje;
Verdnik Ferdinand, poddesetnik, Rudečbreg, Maribor; M. Vrečer, poddesetnik, Celje.

Ujeto moštvo:

Janšovec Janez, nadomestni rezervist, Ljutomer;
Kosi Franc, pešec, Ljutomer.

Razni:

Pri imenih brez označbe ali mrtev ali ujet, se gre za ranjenca.

Anderlič Ferdinand, pešec, 35. domobranski pešpolk, Maribor, mrtev;
Breznik Janez, pešec, 35. domobranski pešpolk, Gornji-grad, mrtev;
Fakič Janez, pešec, 35. domobranski pešpolk, Radgona, mrtev;
Friedl Mihael, pešec, 36. domobranski pešpolk, Ptuj, mrtev;
Golob Franc, pešec, 36. domobranski pešpolk, Celje, Sv. Rupert, mrtev;
Hergula Franc, pešec, 35. domobranski pešpolk, Ptuj, mrtev;
Hammersack Ivan, kadet, Ptuj, ranjen;
Karažija Anton, pešec, 35. domobranski pešpolk, Ptuj, mrtev;
Kolednik Franc, pešec, 35. domobranski pešpolk, Ptuj, mrtev;
Kopp Avgust, pešec, 58. pešpolk, Ribnica, mrtev;
Kosl Konrad, pešec, 35. domobranski pešpolk, mrtev;
Koren Maks, pešec, 40. pešpolk, Gornja Bistrica, mrtev;
Loc Janez, pešec, 35. domobranski pešpolk, Celje, mrtev;
Mrzav Gustav, kadet, Ptuj, 3. domobranski pešpolk, mrtev.
Maurič Jožef, pešec, Celje, 36. domobranski pešpolk, mrtev.

Medvešek Karol, pešec, 35. domobranski pešpolk, Sv. Jurij ob južni želi, mrtev;
Mesarec Vincenc, pešec, 35. domobranski pešpolk, Stajersko, mrtev;
Novak Martin, pešec, 36. domobranski pešpolk, Celje, mrtev;
Pfeifer Franc, pešec, 35. domobranski pešpolk, Ptuj, mrtev;
Podkrižnik Štefan, pešec, 36. domobranski pešpolk, Ptuj, mrtev;
Pulko Janez, pešec, 35. domobranski pešpolk, Ptuj, mrtev;
Pušnik Franc, pešec, 35. domobranski pešpolk, Hoče, mrtev;
Rojs Jakob, pešec, 35. domobranski pešpolk, Sv. Ana, Maribor, mrtev;
Toplka Franc, pešec, 36. domobranski pešpolk, Ptuj, mrtev.

Bosansko-hercegovski pešpolk šte. 4.

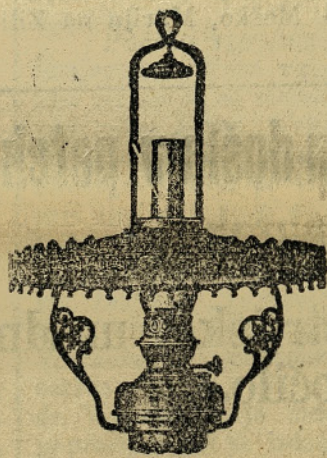
Kajon Jakob dr., poročnik, r;
Prasnički Zvonimir, nadporočnik, r; Prebeg Viktor, nadporočnik, r;
Sertič Anton, stotnik, r;
Weiss Leopold, poročnik, ujet.

Pešpolk šte. 17:**Mrtvo moštvo:**

Benko Alojzij, pešec, Ptuj; Birič Jožef, poddesetnik;
Capuder Franc, pešec; Cepuder Viljem, pešec; Čop Janez, pešec;
Debeljak Anton, pešec; Debevc Anton, pešec; Dular Fr., pešec;
Gradišek Matija, pešec; Grobelšek Anton, desetnik;
Jusidn Matija, pešec; Javornik Andrej, pešec;
Magerl Rajmund, pešec; Mohar Anton, poddesetnik;
Obreza Franc, pešec; Orešak Ignacij, enoletni prostovoljec;
Ocvirk Peter, pešec;
Pavlin Rihard, pešec; Petek Jožef II, pešec, Ribnica; J. Pinter, pešec; Prelog Alojzij, pešec;
Reznik Jakob, pešec; Rus Anton, pešec;
Savšek Karol, desetnik; Šetina Jožef, poddesetnik; Špes Jurij, pešec, Maribor; Strnad Franc, pešec; Sušnik Jakob, pešec; Susteršič Franc, pešec;
Tesar Edvard, poddesetnik;
Umek Andrej, pešec;
Zabukovec Janez, pešec; Zalar Franc, pešec; Zeleznik Matija, pešec; Zima Janez, pešec; Zupanc Franc, pešec.

(Dalje prih.)

Z ozirom na mlabe posne zveze naročite takoj srečke „Slovenske Straže!“ Žrebanje je že 26. okt. Ena srečka samo 1 K. Naročite več srečk skupaj!

Edina štajerska steklarska narodna irgovina
Na debelo!

FRANC STRUPI :: CELJE
Graška cesta

priloroča po najnižjih cenah svojo bogato zalogo steklene in porcelanaste posode, svečnik, ogledal, vsakovrstnih šip in okvirjev za vodobe. — Prevzete vse steklarskih del pri cerkvah in stavbah.

Najsolidnejša in točna postrežba.

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru

Koroška cesta št. 5,

priloroča sledeče molitvenike:

B. Bartol: Hoja za Marijo Devico. K 1.60.
B. Bartol: Nevesta Kristusova, zl. obr. K 3.40, rud. obr. K 2.50.
F. S. Bežjak: Marija zalostna mati 1887, K 1.50, zl. obr. K 2.—.
Bleiweis: Hči brezmadežne. Nauki za dekleta. Rud. obr. K 2.50.
Bleiweis: Tolažba dušam v vicah. rud. obr. K 1.20, zl. obreza K 2.—.
Jože Čede: Sveto opravilo 1913, K 1.20, zl. obr. K 1.50, do R 3.60.
Jože Čede: Malo sv. opravilo. Molitve za mladino. Rud. obr. 70 v; zl. obr. K 1.—.
Čigon Karol:
Angel varih, zl. obr. 60 vin.
Nebesa, naš dom. Razne vezave od K 1.50 do K 2.70.
Rajski glasovi. Razne vez. od K 1.40 do K 2.50.
Skrbi za dušo. Razne vez. od K 1.40 do K 2.50.
Godec Janez:
Kraljica vseh svetnikov in pomočnica kristjanov. Razne vez. od K 1.40 do K 2.50.
Češčena Marija. Razne vez. od K 1.20 do K 2.50.
Kvišku srca, molitvenik za otroke. Razne vezave od K 1.— do K 1.80.
Alfonz Ligvorij-Furlan: Prava nevesta Kristusova. Dve knjigi skupaj vezani K 3.—.
L. Herg: Venec pobožnih molitev in svetih pesmi za očitno in domačo službo božjo bogoljubnih kristjanov. 8. izdaja, rud. obr. K 3.—, zlata obr. K 3.50, K 4.— in K 4.20.
L. Herg: Venec sv. pesmi za domačo službo božjo (za-se vezane samo pesmi) K 2.—.
A. Kalan: T. Kempčana: Hodi za Kristusom. K 2.—.
Dr. A. Karlin: Priprava na smrt K 2.20.
Kerčon: Rafael, ali nauki in molitve za odraslo mladino 1895. Rud. obr. K 1.—, zlato obr. K 1.60.

Fr. Kosar: Nebeška hrana I. in II. del, po K 2.20.
Lintelo, Mladini! Pogosto in vsakdanje sv. obhajilo. 30 vin. 20 iztisov ali več po 25 vin.
J. Pagani: Presv. Rešnje Telo. Zlata obreza K 2.20.
Dr. J. Pajek: Sv. Jožef. K 2.—.
J. Pavlič: Gospod, teči mi pomagati! K 2.—.
Podgorc: Sv. Spoved. K 2.—.
Pristov: Vir življenja in svetosti. Zlata obreza K 2.40.
Jožef Rozman: Družbine ali dekliske bukvice. Z rudečo obrezo K 3.—, z zlato obrezo K 3.50, K 4.—, in K 4.20.
Rozman: Krščanski vojak. Pouk slovenskim mladeničem, ki so vpoklicani v vojaško službo. Broš. 80 vin.
Seigerschmid: Sv. Družina. K 2.—.
A. M. Slomšek: Življenja srečen pot. Nauki, vzgledi in molitve za mladeniče 1893. K 2.20.
Dr. J. Somrek: Prijatelj otroški ali darilo pobožnim šolarjem. Zlata obreza s sekircami 50 vin., zel. obreza s sekircami 40 vin., brez sekiric 36 vin.
Walser: Večna molitve pred Jezusom v zakramentu ljubezni. Veliki tisk. Rudeča obreza K 3.—, zlata obreza K 3.40.
Dr. J. Walter: Sv. rožni venec. K 2.—.
J. Zupančič: Dušna pomoč za bolnike. Molitve za umirajoče kristjane 1887. K 2.60.
Slava Gospodu (velike črke). K 2.80.
Družbenik Marijin. Molitvenik za Marijine družbe. Rudeča obreza K 1.50, zlata obreza K 2.30, šagrin K 2.80.
Družba vednega češčenja v lavantinski škofiji. Dve molitveni uri pred sv. Rešnjim Telesom. Broš. 20 vin., vez. 30 vin.
Duhovni vrtec ali molitvenik za katoliško mladež s podukom za sv. birmo 1893. 80 vin.
Duhovno veselje, molitvenik za mladino. Razne vezave od K 1.40 do K 2.50.

Vrhove S. I.: Migljaji na razpotju življenja. Rudeča obreza 90 vin., zlata obreza K 1.10.
Božja pot na sv. gore. Popolen molitvenik. Zl. obr. 80 vin.
Lepo življenje in srečna smrt. Rudeča obreza K 1.40, zlata obreza K 1.80.
Gospod, usliši moje molitev. Razne vezave od K 1.40 do K 2.50.
Lepote najčistejšega Srca Marijinega. Komad 8 vin., 100 komadov K 7.—.
Marija, kraljica src. Nauk o pravi pobožnosti do Matere božje. Rudeča obreza K 1.60, zlata obreza K 2.40.
Obljube presv. Srca Jezusovega. Komad 10 vin., 100 komadov K 9.—.
Sveta ura ali kažipot v nebeških domovino. Razne vezave od K 1.40 do K 2.50.
Segula: Na Kalvarijo, obsega 30 križevih potov in razne pobožnosti v čast trpljenju Kristusovemu. Cene K 2.50, K 3.20 in K 3.50. Po pošti 20 vin. več.
Zemljic: Marijino življenje. Broš. K 1.50, vez. K 2.—.
Tolažba nebeška. Velike črke, zlata obreza K 1.50.
Dušni vodnik v srečno večnost. Velike črke. Rud. obr. K 3.—.
Molite bratje! Velike črke. Rudeča obreza K 1.20, zlata obreza K 1.80.
Popotni tovariš za tretji red. Rudeča obreza K 1.80.
Pot v nebasa za tretji red. Rudeča obreza K 1.80, zlata K 2.40.
Furlan: Trinajst torkov v čast sv. Antonu Pad. Rudeča obreza K 1.20.
Scheyring: Sv. Anton Padovanski. Rudeča obreza K 1.20, zlata obreza K 2.40.
Pot k Bogu. Rudeča obreza K 1.20, zlata obreza K 1.60.
Baraga: Dušna paša. Rudeča obreza K 1.40.
Ključ nebeških vrat. Velike črke. Rudeča obreza 90 vin.
Getzemani in Golgota. Rudeča obreza K 2.60, zlata obr. K 3.60.

Denar se najboljšje pošlje naprej. Za poštino je treba dodati za vsako knjigo 10 vin.

Podpisujte

**tretje davka prosto 5 $\frac{1}{2}$ % avstrijsko vojno posojilo, ki
zapade dne 1. oktobra 1930.**

RAZGLAS.

Po cesarskem ukazu od 4. avgusta 1914. l., drž. zak. št. 202, o izvršitvi kreditnih operacij v svrhu plačila stroškov za izvanredne vojaške priprave povodom vojskinih homatij se izda davka prosto 5 $\frac{1}{2}$ % vojno posojilo. Skupni iznos posojila se bo določil na podlagi vspeha, katerega bo imela javna subskripcija.

Vrednostni papirji vojnega posojila se glasé na imetnika in so izdani v kosih po 100, 200, 1000, 2000 in 10.000 K ter v kosih, ki stvarjajo večkratnik od 10.000 K. Datirani so kosi dne 1. oktobra 1915. l., imajo na sebi posnimek podpisa c. kr. finančnega ministra, in so protipodpisani od predsednika in od enega člana kontrolne komisije državnih dolgov v državnem zboru. Izdani so v nemškem jeziku; bistveni obseg teksta pa je pridodan tudi v deželnih jezikih. Državna uprava bo vrnila vojno posojilo dne 1. oktobra 1930. l. C. kr. državna uprava pa si pridržuje pravico, da sme vrniti posojilo tudi pred 1. dnem oktobra 1930. l. bodisi v celoti ali deloma. Prejšnja povrnitev pa je mogoča samo na podlagi predidoče najmanj trimesečne odpovedi. Ta odpoved se bo razglasila v uradni «Wiener Zeitung».

Vojno posojilo se obrestuje s 5 $\frac{1}{2}$ % na leto in sicer v polletnih obrokih 1. dan januarja in 1. dan julija vsakega leta po dospelosti. Titri imajo po 31 kuponov, kojih sta prvi dne 1. januarja 1916. l. in poslednji dne 1. oktobra 1930. l. dosepevajoča četrletna, med tem ko je drugih 29, ki se dne 1. januarja in dne 1. julija dotakajo, polletnih. Plačilo obresti in vračilo vojnega posojila se vrši brez vsakega davčnega, pristojbinskega ali katerega drugega odbitka proti temu, da se dospeli obrestni kuponi oziroma zajemni papirji oddajo c. kr. blagajni državnih dolgov na Dunaju.

Tirjatve iz vojnega posojila radi zastare ugašajo, kar se tiče glavnice, v 30. letih in kar se tiče obresti, v 6. letih od dospelostnega roka.

Razpečavanje 5 $\frac{1}{2}$ % vojnega posojila ni podvrženo prometnemu davku od efektov.

Na Dunaju, dne 5. oktobra 1915.

C. kr. finančni minister.

Z ozirom na predstoječi razglas [njegove prevzvišenosti] gospoda c. kr. finančnega ministra se razglasuje sledeče:

Vabilo na subskripcijo.

Podpisovanje na to posojilo se začne 7. dan oktobra 1915. l. in se zaključi v soboto dne 6. novembra 1915. l. ob 12. uri opoldne.

Podpisovanje na to posojilo se začne 7. dan oktobra 1915. l. in se zaključi v soboto dne 6. novembra 1915. l. ob 12. uri opoldne.

Podpiše se lahko na sledečih mestih: Pri c. kr. pošto-hranilnišnem uradu na Dunaju in pri njegovih nabiralnicah (o. kr. poštih uradih), pri vseh državnih kasah in davčnih uradih, pri avstro-ogrski ban'ki, glavnem zavodu na Dunaju in pri njenih podružnicah v Avstriji, v Bosni in v Hercegovini, dalje pri: Anglo-Oesterr. Bank. Dunaj; Wiener Bank-Verein, Dunaj; K. k. priv. Allgem. Oesterr. Boden-Kredit-Anstalt, Dunaj; K. k. priv. Oesterr. Credit-Anstalt für Handel und Gewerbe, Dunaj; Allgemeine Depositenbank, Dunaj; Nieder-Oesterr. Eskomptegesellschaft, Dunaj; K. k. priv. Oesterr. Länderbank, Dunaj; K. k. priv. Bank und Wechselstuben-Aktien-Gesellschaft „Merkur“, Dunaj; Bankhaus S. M. v. Rothschild, Dunaj; Unionbank, Dunaj; K. k. priv. Allgem. Verkehrsbank, Dunaj; Jandranska banka, Trst; Banca Commerciale Triestina, Trst; Bank für Ober-Oesterreich und Salzburg, Linz; Bank für Tirol und Vorarlberg, Innsbruck; Bielitz-Bialaer Eskompte- und Wechsel-Bank, Bielitz; Böhmsche Eskompte-Bank, Praha; Böhmsche Industrial-Bank, Praha; K. k. priv. Böhmsche Union-Bank, Praha; Galizische Bank für Handel und Industrie, Krakow; Industriebank für das Königreich Galizien und Lodomerien samt dem Großherzogtum Krakow; Ljubljanska kreditna banka, Ljubljana; Landesbank des Königreiches Böhmen, Praha; Landesbank des Königreiches Galizien etc.; Landwirtschaftliche Creditbank für Böhmen, Praha; K. k. priv. Mährische Eskompte-Bank, Brünn; Mährisch-Osterr. Handels- und Gewerbe-Bank, Mähr.-Osterr.; Oesterr. Industrie- und Handels-Bank, Dunaj; K. k. priv. Steiermärkische Eskompte-Bank, Graz; Ustredni banka českých sporitelů, Praha; Wiener Lombard- und Eskompte-Bank, Dunaj; Zentralbank der Deutschen Sparkassen,

Prag; Zivnostenska banka, Praha in pri tuzemskih podružnicah teh bančnih zavodov v poslovnih urah, ki so v teh zavodih vpeljane.

Podpisovanja se morejo povrh tega vršiti tudi s pomočjo drugih bank, hranilnic, zavarovalnih zavodov in privatnih bankirjev.

Za podpisovanje veljajo naslednji pogoji:

1. Podpisovalna cena iznaša 93,60% dodavši 5% obresti od kosa za čas od 1. oktobra 1915. l. do dneva plačila.

2. Podpisovanje se vrši na temelju prijavnega obrazca, ki se dobi brezplačno pri navedenih uradih. Podpiše se lahko tudi pismeno, ne da bi se rabi zglasilni obrazec, in sicer v tej-le obliki: „Na podlagi razglašanih prijavnih pogojev se naročam na Nom. K % vojnega posojila ter se zavežem glede sprejetja in plačila v smislu dodelitve. Obenem plačam K“ Vsakemu znamenovališču je z dovoljenjem finančnega ministra pridržano, določiti visokost vsake posamezne dodelitve.

3. Dodelitev se bo naznanila čim prej po zaključeni subskripciji ter se bo ob enem podpisnik o tem obvestil.

4. Nakupni iznos se vplača pri naročbah do 200 K takoj pri podpisu s celim zneskom. Pri naročbah čez 200 K se plača pri zglasitvi 10% nominalne vrednosti, dne 6. decembra 1915. l. in dne 5. januarja 1916. l. po 20%, dne 5. februarja 1916. l. 25% in dne 6. marca 1916. l. ostanek protivrednosti.

5. Zglasitve na gotove oddelke se zamore samo toliko upoštevati, kolikor smatra znamenovališče za dopustno.

6. Oddaja se vrši ravnotam, kjer se je podpisalo.

7. do izgotovljenja definitivnih kosov se izročijo podpisnikom začasnice (Interimscheine), katere se bodo o svojem času zamenile z definitivnimi kosi, ne da bi se računila pristojbina za zameno. Za izvršitev

subskripcij pri c. kr. pošto-hranilnemu uradu na Dunaju in pri c. kr. poštih uradih veljajo določila, ki jih posebej razglasi pošto-hranilni urad.

Avstro-ogrška banka in blagajnica za vojna posojila (Kriegsdarlehenkasse) dajejo proti temu, da se polože zadolžnice, oziroma začasnice vojnega zajma kakor ročna zastava, posojila po obrestni meri, ki je za $\frac{1}{2}$ odstotka znižana, t. j. po vsakokratni oficijalni obrestni meri za eskompte. Ugodna obrestna mera ostane v veljavi, dokler traja sedanji privilegij avstro-ogrške banke, t. j. do dne 31. decembra 1917.

Omenjena dva zavoda delita po vsakokratni oficijalni obrestni meri za eskompte posojila tudi na druge vrednostne papirje, na katere dajejo posojila, ako je iznos, ki se ima dvigniti, dokazno namenjen za plačilo izneska, ki je bil subskribiran na podlagi tega vabila.

Za prolongirana taka posojila se istotako podeljuje ugodnost znižane obrestne mere, in sicer do dne 31. decembra 1917. Ako se zahteva, se podeli za posojila, katere se jemljejo v dobi gori omenjenih plačilnih rokov dokazno za plačilo subskribirane svote, mesto vsakokratne eskomptne obrestne mere stalna obrestna mera 5% za leto do dne 31. decembra 1917.

Za poravnanje posojil, katere so bila dokazno vzeta v dobi gori omenjenih plačilnih rokov pri katerem-koli kreditnem zavodu (pri banki, hranilnici, posojilnici itd.) v svrhu subskripcije na ta vojni zajem, daje avstro-ogrška banka in blagajnica za vojna posojila nova posojila po stalni obrestni meri do dne 31. decembra 1917.

Blagajnica za vojna posojila je pooblaščená, da sme na temelju § 6, točka 3 cesarskega ukaza od 19. septembra 1914, drž. zak. št. 248, z ozirom na gospodarstvena načela, ki so popisana v omenjenem cesarskem ukazu, podeliti posojila tudi proti zastavi hipotekarnih terjatev, ki nudijo postavno varnost. (§ 1374 drž. zak.).

VOLNO

ovčjo oprano in neoprano kupim vsako množino po najvišji ceni proti takojšnjemu plačilu, ter plačam vožnjo sam. Večjo množino pošljem potnika osebno prevzeti.

Veletrgovina R. Stermecki, Celje št. 19, Štajersko.

Kot pomočnica-začetnica želi priti v trgovino mešanega blaga deklet srednje starosti z učnim spriče valom Najraje na deželo. Naslov v upravištvu pod „Pomočnica“ št. 155.

Učenca poštenih staršev sprejme takoj v svojo trgovino g. Miloš Oset, trgovina z mešanim blagom na Muti, Štajersko.

Krznarski učenec se proti popolni oskrbi takoj sprejme K. Gränitz, Maribor Gosposka ulica 7

Divji ter pravi kostanj suhe dešplje, suhe hruške, laneno in konopljevo seme, bučne zrnce, proso, krompir, želod, ježice (knoper) orehe, vosek, vinski kamen, suhe gobe, predivo, sveže sadje, ter sploh vse deželne pridelke kupi veletrgovina Anton Kolenc v Celju. Istotako tudi olinate in petrolejske sode, vse vrste vreče ter zaboje s steklenicami vred od mineralne vode.

Krepkega dečka s primerno šolsko izobrazbo, ter pridnega trgovskega pomočnika, sprejme takoj večja trgovina z mešanim blagom na Dolenjskem. Ponudbe pod 344 poste restante Škocjan, Dolenjsko

Strokovna učiteljica neke obrtne šole na Primorskem, ki se je valed vojne začela zaprla daje ure onim damam, ki se hočejo izučiti v krojenju in šivanju oblek. Izučenje za domačo rabo traja prav kratak čas. Tozadavne ponudbe se naj naslovijo na upravištvu lista.

Pomanjkanje zobtehnikov je postalo zelo občutno, ker so skoro vsi vpoklicani v vojaško službo Zato naj bo naše cenjene čitatelje gotovo veselo iznenadilo, da je ust. pil pri Dr. Anton Schwab-u, zobozdravniku v Celju izvrsten zobtehnik Schöngut, ki je delal v prvih velikomestnih zobtehničnih atelijih.

Ceciljanske izobražen organist in cerkvenik s jako lepimi spričevali želi službo premosti Naslov v upravištvu.

Trgovskega pomočnika in učenca iz postene hiše sprejme takoj za trgovino z mešanim blagom Maks Robič, Središcu Sp. Štaj. 680

URE

Velika zalega ur, dragočnosti, srebrnina in optičnih reči po vsaki ceni.

Tudi na obroka. - Nuzer, sonik zastavj. - Gramofoni 20-208 K

- Niklasta remont-ura K 360
- Pristna srebrna ura K 7-
- Original omega ura K 24-
- Kuhinjska ura K 10-
- Budilka niklasta K 8-
- Poročni prstani K 2-
- Srebrne verižice K 2-

Večletno jamstvo.

Nasl. Dietfinger Theod. Fehrenbach

urar in očalar

MARIBOR, Gosposka ul. 28

Kupujem zlatino in srebro.

Kupujem

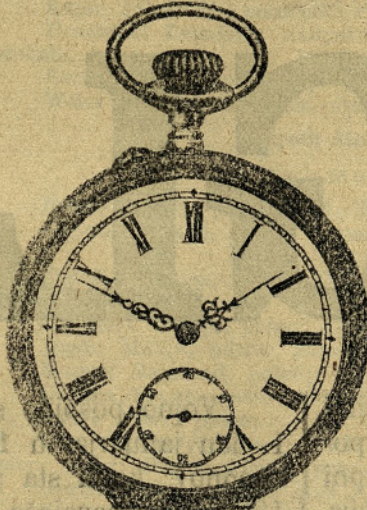
seno, slamo, fižol in sploh vse poljske pridelke po najvišjih cenah

Ant. Birkmaier

Maribor, Meljska cesta 29 (Mellingerstr.)

Ure! Ure!

V veliki izbiri in po nizkih cenah.

Srebrne ure za fante od 7 K

Srebrne ure damske od 8 K

Srebrne verižice od K 3 40

Sreb verižice damske K 3 60

Zlate damske ure od 26 K

Za vsako uro se jamca!

Precizijske ure, Schafhausen.

Zenith, Omega, Eterne

Očala: Za kratkovidne nova.

zbojšana stekla

Franjo Bureš Maribor

urar, zlatomer in očalar,

Tegetthofova cesta 39. Prvi urar od glav. kolodvora.

Knjižarna, umetnine in muzikalije.

Goričar & Leskovšek

Celje

trgovina s papirjem, pisalnimi in risalnimi potrebščinami na debelo in drobno, priporoča: trgovcem in preprodajalcem velikansko izbero dopisnic XX po raznih cenah. XX Za gestilničarje: Papirnate servijete vsled novih predpisov namestnje v Gradcu po zelo nizkih cenah.

OOOOOOOOOO

Povodom Vseh svetnikov

priporočam svojo bogato zalogo nagrobnega omrežja, nadalje omrežja za žrfe, stojala za svetilke, zalogo za cvetlične košare zelo solidnega izdelka.

Franc Schell

umetni ključavničar, Maribor, Koroška cesta št. 31.

OOOOOOOOOO

Pozor kmetovalci!

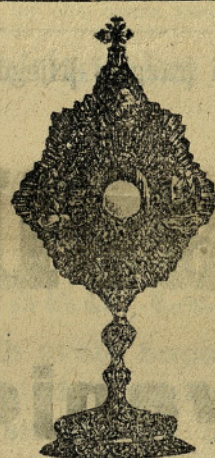
Kupujem volno, vinski kamen vosek in suhe gobe.

Ivan Ravnikar, Celje, veletrgovina.

Enonadstropna hiša

s prestori za malo prodajalno n lepim vrtom v Gaberju pri Celju se pod zelo ugodnimi pogoji proda. Zelo dobra nalozitev denarja!

Vpraša se: Celje, poštni predal št. 43.

Prva in največja delavnica za cerkvena dela na slovenskem jugu

K. Tratnik

specialist v izdelovanju cerkvenega orodja in posode

Maribor Pfarrhofg. 3

se priporočam prečistiti duhovščini za naročila vsakovrstnih monstranc, kelihov, lestencev, svečnikov itd. Staro cerkveno orodje popravljam, pozlatim in posrebrim v ognju. — Za vsako delo jamčim. — Mnogo priznanih pisem na razpolago.

Spodnještaj. ljudska posojilnica v Mariboru

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakega in se obravnavajo: mesečno po 4 1/2%, proti trimesečni odpušči po 4 1/2%. Obrsti se pripisujejo k kapitalu 1. januarja in 1. julija vsakega leta. Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov donar, ne da bi se njih obravnavanje kraj prebivalca. Za nalaganje po polti se pošilja knjižice položitve (97.978) na razpolago. Rentni davek plača posojilnica sama.

Posojila se dajejo lo članom in sicer: na vknjižbo proti papirni varščini po 5 1/2%, na vknjižbo sploh po 5 1/2%, na vknjižbo in poročilo po 5 1/2% in na osebni kredit po 6%. Nadalje izpesejuje na zastavo vrednostnih papirjev. Dolgove pri drugih denarnih navedbah prevzame posojilnica v svojo lasti proti povračilu gotovih sredstev, ki se nikdar ne presega 7 kron. Prošnje za vknjižbo dela posojilnica brezplačno, stranka plača le kolico.

Uradne ure so vsakega dne in četrtek od 9. do 12. ure dopoldne in vsake sobote od 9. do 12. ure dopoldne izvenredni praznika. V uradnih urah se sprejemajo in izplačujejo denar.

Pojasnila se dajejo in pregledje prejema vsak delavnik od 9. do 12. ure dopoldne in od 2. do 5. ure popoldne.

Posojilnica ima tudi na razpolago domače hranilne knjižnice.

Stolna ulica št. 6 (med Glavnim trgom in stolno cerkvijo).

Ljudska hranilnica in posojilnica v Celju

registrovana zadruga z nem. zavezo

Obrestuje hranilne vloge po

4 1/2 %

od dneva vloga do dneva vzdiga.

Rentni davek plača posojilnica sama.

Daje posojila

na vknjižbo, na osebni kredit in na zastavo vrednostnih listin pod zelo ugodnimi pogoji. Prošnje za vknjižbo dela posojilnica brezplačno, stranka plača le koleke.

Uradne ure

za stranke vsak delavnik od 9. do 12. ure dopoldne.

- Posojilnica daje tudi domače hranilnike. -

v lastni hiši (Hotel „Pri belem volu“) v Celju, Graška cesta 9, I. nadstr.